

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXX Kovas - March 21, 1985 Nr.12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Černenkai mirus

Greitų pasikeitimų nelauktina

Vytautas Meškauskas

Gyvendami Vakaruose i naują vyriausybę pripratome žiūrėti kaip į epochos pasikeitimą. Juk kai Washingtone i pareigas įvedamas naujas prezidentas, tuč tuojau pasikeičia bent 3,000 visokių pareigūnų! Panašiai ir parlamentarinėse valstybėse. Ten naujas ministras pirmininkas dažniausiai sudaro visai naują vyriausybę. Už tat ir senuko Konstantino Černenkos mirtis Maskvoje sukėlė naujų vilčių geresnei ateičiai. Kai kurie televizijos komentatoriai net lygino jo ipėdinį Mykolą Gorbačevą su prezidentu Kennedy, pakeitusį jau senstelėjusį Eisenhowerį.

Taip galvojantieji užmiršta, kad Gorbačevas i partijos organizaciją įstojo Stalino epochai, kada ji buvo žiauriausia, baigiantis. Ir kad jo karjerai daugiausia padėjo KGB vadas Andropovas ir komunizmo teoretikas Suslovas - abu toli gražu ne liberalai. Tiesa, Gorbačevas, pirmas sovietų vadas po Lenino baigęs universitetą, atrodo geriau ir elgiasi gražiau už savo kolegas politbiure ir - nors jo valdžios perėmimas buvo pravestas labai tvarkingai - jis dar ilgesnį laiką bus valdančio kolektyvo - politbiuro narys. Tik kai jis i ji praves daugiau savo šalininkų ir patikėtinių, tik tada bus galima pradėti kalbėti apie naują erą. Iki to turėtų praeiti bent šeši mėnesiai, bet greičiau - keli metai. Reikia atsiminti, kad Gorbačevos prestižas buvo labai pakilęs Andropovo valdant, bet po jo mirties vadu buvo išrinktas ne jis, Gorbačevas, bet silpnos svei-

katos Černenko, kuris ipėdiniu buvo numatytas Brežnevo, bet po jo mirties buvo apeitas išrenkant Andropovą. Ir dabar, galimas daiktas, politbiuras pasisakė už palyginti jauną, 54 metų Gorbačevą, nes dar kartą išrinkti senj būtų jau per daug - kraštas reikalingas reformų.

Tų reformų visų pirma reikalingas sovietų žemės ūkis, kuris jau bene šešis metus iš eilės patyrė nederlių, nors paskutinius kelius metus kompartijos sekretoriats žemės ūkio skyriui vadovavo iš Stavrpolio i Maskvą perkeltas Gorbačevas. Galimas daiktas, kad Gorbačevas turi kokių didesnių planų už darbo drausmės padidinimą, bet gal tie buvo nepriimtini komunistinei ideologijai ir tuo pačiu sutiktų politbiuro pasipriešinimą. Jei Gorbačevas tokių turėjo, jis iki šiol juos nutylėjo, nors savo paskutinėse kalbose reikalavo didesnių, konkrečiai nepaminėtų, pasikeitimų.

Jei Gorbačevas turi didesnių reformos planų ūkiniam sektoriuje, galima tikėtis ramesnės užsienio politikos. Iki šiol gąsdinimo ir grąsinimo politika neatnešė laukiamų rezultatų. Ji greičiau padėjo Reaganui antrą kartą laimėti rinkimus, pažadino Ameriką atsiginklavimui ir neišskyrė jos nuo sąjungininkų. Sovietų delegacijos vadas Zenevos pasitarimuose V. Karpov prasi-tarė žurnalistams, kad gairės, kurių jis turi laikytis, buvo nubrėžtos politbiuro posėdyje, pirmininkaujant tam pačiam

(Nukelta i 2 psl.)

Dirvos rėmėjų Toronte susipažinimo pobūvyje prelegentas dr. Viktoras Stankus su rėmėjų būrelis valdyba. Iš kairės sekr. J. Varanavičius, pirm. B. Abromaitienė, dr. V. Stankus ir išd. V. Matulevičius.

REIKŠMINGA PARAMA DIRVAI

Dirvos rėmėjų Toronte susipažinimo pobūvis

J. Varčius

Dirvos rėmėjų Toronto būrelis surengtas susipažinimo pobūvis įvyko 1985 m. kovo 3 dieną, sekmadienį, 5 val. p.p. Toronto Lietuvių namuose. Tai buvo pirmasis būrelis su-ruoštas tokio pobūdžio rengi-nys, kuriame dalyvavo per 250 Dirvos rėmėjų, talkininkų ir garbingų svečių: dr. V. Stankus iš Clevelando, Tėviš-kės Ziburių redaktorius kun. dr. Pr. Gaida, KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius ir daugelis kitų. Puošnioje Vytauto D. salėje svečius sutiko būrelis išdinininkas V. Matulevičius ir talkininkės - V. Kalendrienė, O. Indrelienė

ir A. Stepaitienė, kurios rinko aukas ir Dirvos prenumeratas. Atvykusieji dosniai aukojo ir užsisakė Dirvą 16 naujų pre-numeratorių.

muose buvo sušauktas pirmas pasitarimas. Sudarytas Dirvos rėmėjų Toronto būrelis branduolys, kuriam vadovauja valdybos pirm. B. Abromaitienė, išd. V. Matulevičius, sekr. J. Varanavičius ir talki-

Dr. Viktoras Stankus kalba Dirvos rėmėjų susipažinimo pobūvyje apie Dirvos praeitį ir OSI paieškos pavojus.
S. Dapkaus nuotr.

Svečiams susėdus prie apvalių, gelėmis ir baltomis staltiesėmis papuoštų stalų, spalvingai papuoštoje scenoje su didingu užrašu DIRVA, būrelis sekretorius J. Varanavičius pasveikino dalyvius ir pasakė įžanginę kalbą. Jis konstatavo statistiniais skaičiais išeivijos laikraščių mažėjantį skaitytojų skaičių. Priminė, kad Dirvai paremti, Birutės Abromaitienės iniciatyva, 1984 m. rug-sėjo 30 d. Toronto Lietuvių na-

ninkai; A. Jankaitienė, M. Abromaitis, V. Kalendrienė, A. Kuolas, V. Petraitis ir V. Skirgaila. Šio pobūvio tikslas - sudaryti progą Dirvos skaityto-jams ir rėmėjams asmeniškai susipažinti ir populiarinti šį savaitraštį. Būrelis nėra specialus komitetas Dirvos sukakčiai paminėti, bet yra pastovi rėmėjų grupė, kuri rūpinsis minėjimu, sukakčių ir šios sa-vaitraščio platinimo reikalais.

(Nukelta i 7 psl.)

Dirvos pobūvio svečiai atidžiai klausosi dr. Viktoro Stankaus pranešimo apie Dirvą ir OSI veiklos pavojus.
S. Dapkaus nuotr.

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

'Nepradėkit su nuolaidom' - išpėja Ševčenko. - Gromyko toliau vadovaus sovietų užsienio politikai. - Padėtis Vid. Rytuose.

Kol kas aukščiausio rango perbėgėlis iš Sovietijos A. Ševčenko, kovo 12 d. liudydamas Atstovų Rūmų Ginklų Kontrolės pakomisijos posėdyje, įsakmiai išpėjo, derantis su sovietais jokių būdu nepradėti su nuolaidomis, kaip kad siūlo kai kurie politikai. Suprasdami nuolaidas tik kaip silpnumo ženklą, sovietai tuč tuojau patieks naujų reikalavimų. Ševčenko nuomone, prie Gorbachevo Gromyko gaus laisvės rankas vesti Sovietijos užsienio politiką, negu anksčiau.

Tai patvirtino ir vadovybės išsiriavimas per Cernenkos laidotuves. Sovietų televizija visą dėmesį kreipė į 'troiką' - Gorbachevą, ministrą pirmininką Tikonovą, kuris yra 80 metų, ir Gromyko, kuris for-

maliai nominavo Gorbachevą į gen. sekretoriaus postą ir tuo pačiu atsidūrė antroje vietoje.

Užsienio politikos pakeitimas būtų signalas, kad senoji nepasisekė. Prie to prisipažinti Kremlius jokių būdu nenorės. Vien dėl to jau reikia palikti Gromykos savo vietoje - užsienio reikalų ministru jis buvo visus 27 metus! Būdinga taip pat, kad šiuo metu sovietų armija neturi stipraus atstovo politbiure. Maršalas Ustinovas numirė, o Ogarkovas buvo pavarytas iš savo vietos už vaizdavimą, kad jis beveik pats vyriausias, ko politbiuras nemėgsta.

Iš tikro sovietų delegacijų vadai Zenevoje yra visi užsienio reikalų ministerijos - Gromykos parinkti - žmonės. Jų svarbiausias tikslas yra įkalbėti amerikiečių delegacijas atsisakyti nuo apsigynimo nuo atlekiančių sovietų raketų būdų. Reaganas pareiškė, kad to jis niekada nepasizadės, kas sovietus verčia ką nors siūlyti iš savo pusės. JAV-bėms norėtusi sumažinti didžiųjų sovietų raketų skaičių, bet sovietai, įskaitant ir Gorbachevo kalbą per Cernenkos laidotuves, aiškina, kad jie persvaros neturi ir nesiekia, bet nori tik lygybės. Kaip čia rasti kompromisą?

Tęsdamas arabų 'taikos' ofenzyvą, pereitą savaitę Washingtono lankėsi Egipto prezidentas Muberek. Taip vadinamų 'nuosaikių' arabų valstybių - kaip Saudi Arabija, Egiptas ir Jordanas - tikslas yra įkalbėti JAV susitikti su mišria Jordano-palestiniečių delegacija, aptarti taikos su Izraeliu sąlygas. JAV tam priešinosi, aiškindamos, kad arabai pirmiausia turi tartis su Izraelius. Tik tada, jei abi pusės prašytų, JAV galėtų tarpininkauti. Nuosaikieji arabai tačiau prisibijo, kad jei jie atsisėstų su Izraeliu prie derybų stalo, pastarasis tik paklaustų: ką jūs mums galite padaryti?

Kadangi karu išspręsti Palestinos klausimą arabams iki šiol nesisekė, jie nesitiki daugiau ką pasiekti derybomis. Už tat jie mano, kad JAV turėtų 'paspausti' Izraelį padaryti kokių nuolaidų, nes priešingu atveju visose arabų valstybėse išgalės Islamo funda-

mentalizmas Irano pavyzdžiu. Gera proga JAV paspausti Izraelį esanti dabar ir todėl, kad Izraelis traukiasi iš Libano.

Reagano administracija, atrodo, tiems ikalbinėjimams nepasidavė. Jei ji ir norėtų, pasiūlymai 'paspausti' Izraelį nepraeitų per kongresą.

Kaip paprastai, Izraelio pasitraukimas iš Libano neina sklandžiai. Sijitai, kurie buvo patenkinti, kai Izraelis iš jų žemės išvarė palestiniečių PLO, dabar patys griebėsi ginklo prieš pasitraukiančius okupantus. Izraelis į tai atsakė 'geležinio kumščio' politika, į partizanų užpuolimus jis atsako įtariamų vietovių puolimais su neišvengiamais labai dideliais nuostoliais nekaltiem.

Libanas kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, prašydamas pasmerkti už tai Izraelį. Per diskusijas pereitą antradienį, Saudi Arabijos delegatas Samir S. Shihabi palygino Izraelį su nacių Vokietija. Girdi, Hitleris jiems (izraelitams) davė brutalumo ir žmogžudysčių pavyzdį, kurį jie pralenkė. Bet taip, kaip Hitlerio galas buvo neišvengiamas, taip pat bus ir jų, jei pasaulis jų nesulaikys kol dar ne vėlu...

Už Izraelį smerkiančią rezoluciją pasisakė 11 narių, įskaitant ir Prancūziją. Britanija, Australija ir Danija nuo balsavimo susilaikė. JAV delegatė Jeane Kirkpatrick vienintelė balsavo prieš rezoluciją ir tokiu būdu ją vetavo, motyvuodama tuo, kad joje vienas standartas taikomas Izraeliui, kitoks jo priešams. Už rezoluciją balsavo Egiptas, Indija, Kinija, Tailandas, Peru, So-

Iš kitos pusės

DIRVOS kovo 7 d. Nr. Skirpstas, pabaręs savo tautiečius už nerangumą, patriotizmą 'pro forma', girdi: 'paklausom gražių kalbų, paplojam, bet bijom išslysti iš įprastos rutinos' — ragina eiti prie konkrečių darbų:

"OSI bylom atremti reikia ne emocinių protestų bet grynų faktų. Todėl reikia dar komiteto būtiniausiame tikslui: surinkti iš gyvų liudytojų visas žinias apie tuos įvykius, kiek dar begalime."

Jau minėjau šioje vietoje, kad prieš keliasdešimt metų, pačioje mūsų veiksmų 'aukso gadynėje', ALTo reikalų vedėjas J. Talalas kažką panašaus siūlė VLIKo vykd. tarybos pirmininkui K. Žalkauskui. Iš to nieko neišėjo, nes tai didelis darbas, kuris galėtų inkriminuoti ir savuosius, kas labai nepopuliaru. Be to, tada dar nebuvo gyvo reikalo.

Daug vėliau — 1974. V. 8, kaip matome iš vasario 26 d. DRAUGO vedamajame pacituoto laiško, tuo buvo susirūpinęs J. Brazaitis:

"Dabar studijuojau sovietines knygas, kaip aš žydus persekiojau. O studijuoti reikia, nes valdinės įstaigos renka liudininkus, kaip persekiojau žydus. Apklausinėję kitus apie mane, manau, kad apklausinės ir mane patį."

J. Brazaitis, žinoma, galėtų daug ką pasakyti, nes faktinai buvo laikinosios vyriausybės galva, kurios tariamo valdymo metu kaip tik įvyko daug žydų ir ne žydų žudynių, už kurias sunku visą kaltę sumesti vokiečiams. Dabar, pavyzdžiui, labai praverstų tos vyriausybės šaukimas nesigriebti smurto prieš žydus. Žinia, ano laiko sąlygose toks atsisaukimas būtų nepaprastai herojiškas, bet kartu praktiškai beprasmiškas. Tada — prieš 10 metų jau atsirado gyvas reikalas turėti daugiau žinių apie tą tragišką laikotarpį.

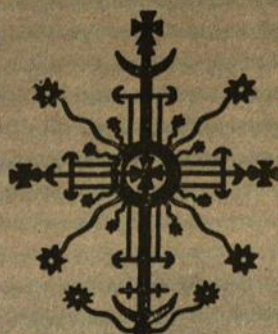
Didėjančią spragą bandė užkimšti kun. dr. J. Prunskis. Jis, surinkęs nemažai medžiagos, ALTai parašė 48 psl. brošiūrą LITHUANIA'S JEWS AND THE HOLOCAUST. Joje nemažai lietuvių išgelbėtų žydų pasisakymų. Jie visi pabrėžė, kad negalima kaltinti visos tautos ir ne visi lietuviai dalyvavo žydų žudyme. Tokie palankūs pasisakymai iškelia klausimą, kiek iš tikro buvo tų 'žydšaudžių'? Juk jais, bet ne gerais herojais, domisi OSI!

Jos kaltinimams atremti pirmiausia reikia juos žinoti, o apie tai nedaug pranešama, tuojau pereinant, anot Skripsto — į emocinius protestus. Dar blogiau, kad po tiek metų jau sunku surinkti konkrečius faktus. Įprasta rutina — straipsniai mūsų laikraščiuose, laišškai, telegramos — daugiau padeda mūsų savimeilei negu kaltinamiesiems. Bijau, kad ir po Skripsto raginimo toliau liksime toje pačioje vietoje, nes ji... patogi. (vm)

vietai Sajunga, sovietinė Ukraina, Burkina Faso, Madagascaras ir Trinidad su Tobagu.

Sovietų Sajunga spaudžia Vakarų Vokietiją sudaryti mišrią bendrovę nuolatiniam laivų-keltuvų susisiekimui tarp Klaipėdos ir Schleswigo-Holsteino provincijos sostinės Kiel'io. Tie laivai perkeltų sovietų geležinkelio vagonus į Kiel'į, kur jų ratai būtų pritaikinti siauresniems europietiškiems bėgiams. Tam tikslui sovietai nori Kielyje nupirkti daug žemės ir pastatyti savo bazę. Vak. Vokietijos karo laivynas į tai žiūri labai šnairiai, nes jis irgi ten turi savo Baltijos laivyno bazę. Sovietai, aišku, stebės kas joje darosi.

Sumanymas turi ir savo šalininkų, nes jis pagyvintų lokalinę ekonomiką. O kas darosi vokiečių bazėje - sovietai žino jau dabar per savo elektrosiniję sekimą iš pakraščiais plaukiojančių savo laivų.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Engineer

MECHANICAL
ENGINEERS

A prominent international plastic manufacturing corporation is currently undergoing an unprecedented rapid growth. Required is a degreed hands-on mechanical engineer with a minimum of 5 years production experience. Experience with film extrusion processes is a plus. For immediate consideration send resume to Kama Corp., P.O. Box 920, Hazleton, PA 18201, Attn: Personnel Dept. equal opportunity employer m/f

Iš istorijos žinome, kad kartais idealiai nusiteikę valdovai per valdymą pasidaro žiaurūs cinikai. Gorbachevui toks pavojus negresia. Kad pasiekti dabartinės pozicijos, jis turėjo būti savanaudis cinikas. Kad toks kada nors taptų visam pasauliui gero norinčiu idealistu - pavyzdžio neprisimenu.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.**VALIO SUKAKTUVININKUI!**Kun. dr. Tomas Žiūraitis, O.P. Dirvos bendradarbiui ir
rėmėjui š. m. kovo 18 d. sukako 70 metų amžiaus.

Sunku rasti didesnę lietuvišką parapiją, kurioje nebūtų lankęsis kaip svečias, atostogaujančio kunigo pavaduotojas ar rekolekcijų vedėjas kun. dr. Tomas Žiūraitis. 1962 metais apsigyvenęs Washingtone, jis visas savo jėgas skyrė apaštaliavimui darbui, pasižymėdamas savo įdomiais, giliai išmąstytais pamokslais, kuriuose visada buvo jaučiamas ir nuoširdus lietuviškas patriotizmas. Tapęs vienos Washingtono karo veteranų ligoninės kapelionu, netrukus buvo pakviestas karo kapelionu į Pentagoną, kurio koplyčioje savo atvirais ir dienos klausimais analizuojančiais pamokslais tapo labai populiarius aukštų JAV kariškių tarpe. Preš keletą metų, pakirstas beveik beviltiškos ligos, kun. Žiūraitis, anot jo paties žodžių, stebuklingai pasveiko ir su sena energija grįžo į savo pareigas Pentagone, kur jį kariškiai pasveikino su audringomis ovacijomis.

Būdamas kunigu ir vie-

nuoliu domininkonu, jis visą savo gyvenimą domėjosi filosofiniais-teologiniais klausimais. Studijuodamas Salzburge katalikų universitete, 1957 metais įgijo filosofijos daktaro laipsnį. Atvykęs į JAV dėstė įvairiose kolegijose ir ėjo kapeliono pareigas vienuolyuose ir ligoninėse. Neišsiamiamos energijos skatinamas ir gilaus intelekto įkvėptas, kun. Žiūraitis nesitenkino vien savo pasaulimo akiračiu, bet reiškėsi visuomeniniame gyvenime, dirbdamas su jaunimu ateitininkuose ir skautuose bei aktyviai bendradarbiaudamas mūsų spaudoje.

1983 metų vasarą Washingtone buvo malonu atnaujinti pažintį ir praleisti keletą valandų įdomiame pokalbyje. Kun. dr. T. Žiūraitis savo labai ribotą laisvalaikį praleidžia analizuodamas žmogaus evoliucijos teorijas, kurdamas savąją pagal tomismo pagrindais savo asmenišką filosofiją. Šv. Tomo Akviniečio filosofinė-teologinė sistema yra

Vienas labai žymus Berlyno universiteto profesorius kalbėjo apie objektyvias dvasines vertybes paties žmogaus igytas iš gyvenimo patirties. Vertybės neperkeliamos, negali būti perteikiamos vieno asmens kitam. Jos turi būti paties įsisavinamos gyvenimo kelyje. Kai įsisavintas vertybės skleidamas žmogus bendrauja su visuomene, jis tampa ir visuomenės nariu, visuomenininku.

Pavyzdingas visuomenininkas buvo mūsų nesenai, š. m. kovo 3 d. miręs tautietis Kazimieras Mažonas. Gimęs 1886 m., t.y. tais pačiais metais, kada Aušra liovėsi eiti, Velionis augo ir brendė poaušriname laikotarpyje, tautinio atgimimo dvasios veikiamas. Jau Palangos vidurinėje mokydamasis, 1894-98 m. priklausė slaptam lietuviškam būreliui. Vėliau, išėjęs į savarankų gyvenimą, perdėm įsijungė į aušrininkų aplinką, kai susiję giminytės ryšiais su buvusiu pirmaujančiu aušrininku. Kam teko skaityti ar bent vartyti 1983 m. perspausdintą ir išleistą Aušros komplektą, galėjo pastebėti jame Vieversio slapyvardžiu pasirašytus patriotinius eilėraščius. Jų autorius buvo M. Davainis Silvestravičius, Mažono uošvis. Su juo, kaip žymiu Aušros palikuoniu, velionis bendravo per visą jo gyvenimą.

Mažonas priklausė mūsų po baudžiavinių laikų šviesuolių kartai, kuriai siekiant mokslo teko eiti dygliuotais keliais.

Jubiliato gyvenimo filosofijos pagrindas ir dvasios jėgų šaltinis.

Džiugu buvo skaityti vskupo P. Baltakio informacijos biuletenio pirmame numeryje, kad kun. dr. T. Žiūraitis, prieš kurį laiką pakviestas Lietuvių Skautų Sąjungos Sėsėrijos dvasios vadu, yra toms pareigoms patvirtintas. Netenka abejoti, kad Sėsėrija savo naujo dvasios vado idėjomis praturtės ir lietuviško jaunimo dvasiai suteiks taip svarbaus ir konkretaus pozityvios filosofijos elemento. Modernaus gyvenimo sukuriuose, gyvenant vienoje iš įtakingiausių Vakarų pasaulio sostinių, garbusis jubiliatas ne tik išlaiko savo dvasinę lygsvarą, bet savo asmeniu, žodžiu ir darbu praturtina tuos, kurie turi laimės būti arti jo.

Švenčiant 70-tąjį gimtadienį, sveikiname kun. dr. T. Žiūraitį, kad ir toliau, Dievo palaimos ir lydimas geros sveikatos, su įprasta energija ir pasišventimu, tęstu savo darbą Dievo ir žmogaus tarnyboje. Ilgiausių metų!

Aurelija Balašaitienė

Žodžių pynė poaušrininkui**a.a. Kazmierui Mažonui****Dr. J. Jakštas**

Išėjęs Palangos keturklasės mokslo, pasirinko gal daugiau likimo lėmimu vaistininko profesiją. Bene pirmą praktiką atliko Kudirkos Naumiesčio vaistinėje. Čia dar gyva buvo nesenai mirusio didžiojo varpininko dvasia. Mūsų velioniai ji ir galėjo būti paveikti. Toliau siekdamas profesinio išsimokslinimo, dirbo ir mokėsi įvairiose vietovėse ir pagaliau 1913 m. išlaikė Tartu universitete vaistininko egzaminus. Tik vienus metus galėjo dirbti diplomuotu vaistininku Lietuvoje, Raseiniuose. Po metų kilęs Pirmasis pasaulinis karas (1914) pertraukė profesinį vaistininko darbą. Mažonas su šeima ir giminėmis, kaip pabėgėlis, patraukė į Rusijos gilumą. Vyko į pasirinktą Tambovo miestą, kur seniau buvo gyvenęs. Čia, be profesinio vaistininko darbo, pasiėmė ir tautines-visuomenines pareigas -- veikė lietuvių komitete nukentėjusiems nuo karo šelpiti.

Kai bolševikinė Rusija ir Vokietija 1918.III.2 pasirašė Lietuvos Brastos taikos sutartį, pabėgėliai lietuviai tuojau su skato grįžti į laisvą Lietuvą, kaip buvo tikėtasi. Sujudo ir Tambovo lietuvių kolonija. Vieną jų ešaloną sutelkė K. Mažonas. Jis turėjo vykti į Maskvą, į tautybių komisariato lietuvių skyrių (vadovautą Kapsuko), gauti leidimą ešalono transportui į Lietuvą.

Atvežęs didelį ešaloną į Vilnių (apie 1000 lietuvių), čia pat jis ėmėsi - rodos su provizoriumi Steponu Nasvyčiu - organizuoti vaistų sandėlių, labai reikalingą dėl plitusios epidemijos krašte. Kai pačioje 1919 m. pradžioje lietuviai turėjo trauktis iš Vilniaus ir jų vadovai tęsė pradėtą valstybės kūrimo darbą Kaune, Mažonas ir persikėlė į šį miestą. Mažonas gavo eiti centrinio valstybės vaistų sandėlio ir Sveikatos departamento vaistinės vedėjo pareigas (iki 1922 m.).

Iš Kauno persikėlė į Skudą ir savo įsitaisytoje vaistinėje veikė iki 1924 metų. Tais metais persikėlė į Lietuvos prisiųgtą Klaipėdą. Sioje vietoje Mažonas pastoviai įsikūrė ir su savo Baltosios Gulbės vaistinė buvo gerai žinomas klaidėdiečiams, ypač lietuviams, per 20 metų. Nors oportunistiniais sumetimais nepasireikšdavo viešai, tačiau rėmė lietuvių organizacijas jų tautinėje veikloje. Vokiečiai ir laikė Mažoną jiems reikalingu ir naudingu profesionalu ir leido jam pasilikti bei veikti ir po Klaipėdos atplėšimo.

Palikęs Klaipėdoje Mažonas 1940-41 metais teikė prieglobstį lietuviams, ištrūkusiems iš enkavedistų į juos tiesiamų nagų. Jo namai buvo atviri tokiems pabėgėliams. Mažonų šeima ne tik paglobdavo juos, bet dar išleisdavo tolimesnei kelionei su pinigais parama.

Kai rusams artėjant prie Klaipėdos jos gyventojai buvo vežami į Vokietijos gilumą, 1944 m. spalio mėn. Mažonų šeima atsidūrė Vokietijoje ir pastoviau įsikūrė Detmoldo mieste. Čia Mažonas veikė atsikūrusiame Lietuvos Raudonajame Kryžiuje. 1949 m.

1949 m. atvažiavo į JAV ir įsikūrė Clevelande. Nors atvyko jau eidamas 63 metus, tačiau įsikūrė tarsi būtų buvęs pilnų pajėgų darbininkas. Mažonas gebėjo pasistatyti dviejų aukštų mūrinius namus Clevelando priemiestyje, Parmoje. Juose gyveno keletas ilgo gyvenimo metų su 'poilsiu ir garbe' (išsireikšiant lotynišku priežodžiu).

Gyveno rudenėjančio gyvenimo dienas ne veiveraudamas, bet taikydamas igimtą staliaus talentą naujo namo inventoriui gausinti. Dirbosi sau baldus pusrūsyje įsitaistytose dirbtuvėle. Mielai priminėdavo lankytojus ir juos maloniai nuteikdavo įdomiais pasakojimais iš ilgo gyvenimo praeities. Su jais kartais pasigarsindavo ir Dirvos puslapiuose. Pasakojimus pasodindavo įmantriais anekdotais, kurių daug turėjo susikaupęs atmintyje.

Kaip gyveno vis įsiterpęs visuomenėje, taip ir užmigo amžinu miegu apsuptas savo šeimos, giminių ir draugų, atėjusių jo aplankyti ligoninėje gražaus sekmadienio popietėje. Palaidotas iš senos lietuvių Sv. Jurgio parapijos bažnyčios senose Kalvarijos kapinėse, šalia savo gyvenimo draugės, palikusios jį prieš 34 metus.

Requiescat in pace.

**TARNYBA
WASHINGTONE**

Į Jungtinį Pabaltiečių Amerikiečių Komitetą, kurį sudaro lietuviai, latviai ir estai, vasaros metu primami dirbti kiekvienos iš tų tautybių internai. Jie turi gerai mokėti savo tautybės kalbą, būti ne jaunesni kaip 18 m., JAV piliečiai ir kad galėtų naudotis automobiliu Washingtone. Pirmenybė tiems, kurių pagrindinė studijų šaka politiniai mokslai, žurnalizmas, Pabaltijo ar Sovietų Sąjungos studijos, istorija, sociologija. Jiems mokama 1,500 dol. už vasaros darbą ir apmokamos kelionės išlaidos. Lietuviai susidomėję tuo darbu, prašomi iki balandžio 15 d. įteikti prašymą Amerikos Lietuvių Tarybai, adresu: 2606 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Internai turi progos sueiti į ryšį su įvairiomis Washingtono įstaigomis.

COOKS PART TIME

Be able to prepare the following: pierogie, knishes, kugel & blintzes. Day work, excellent pay. Call 215-235-2617, Braverman's Bakery, 2617 W. Girard Ave., Phila., Pa. 19130. (12-18)

Lietuvos krikštas - 3 veiksmų drama (3)

Vyt. Alantas

Žemaičių krikštas -- tragiškiausias veiksmas

Žemaičių krikštas įvyko 1413 m. Jis nepraėjo taip taikiai kaip Mindaugo ir Vilniaus krikštai. Naujojo tikėjimo platinimas žemaitijoje turtingas tragiškų, komiškų ir net kruvinų scenų. Istorikė dr. V. Sruogienė apie tą krikštą pasakoja su dramatišku literatūrinio atspalviu.

Vytautas su Jogaila išplaukė žemaičių krikštyti Nemunu. Kaip ir Vilniuje, abu valdovai ėjo ir apaštalių pareigas, skelbdami naująjį tikėjimą lietuviškai, nes lietuvių kunigų neturėjo. Kaip ir Vilniuje, jiedu stengėsi pavilioti žemaičius krikštytis dovanomis, tik kur kas turtingesniais už Jogailos: pinigais, darbužiais, gelumbe, arkliais ir kt., bet Vytautas negailėjo ir grasinimų. Jis išsiuntinėjo raštą tėvūnams, ragindamas padėti kunigams krikštyti žmones ir duoti jiems išlaikymą pagrasindamas, kad "kas kitaip elgsis, sumokės savo kaklu".

Iš tos krikštytųjų istorijos išliko padavimas, kad, kai uolus naujojo tikėjimo platiniojas čekų pamokslininkas Jeronimas iš Prahos mėgino su žemaičių tėvūnais kirsti šventas girias, žmonės pradėjo priešintis. Moterys, nuskubėjusios pas Vytautą, ėmė skųstis verkdamos:

— Kur mes savo dievų ieškosime, jei jų buveinės bus išnaikintos? Mes visi nekenčiame naujojo tikėjimo. Verčiau apleisime savo židinius ir protėvių žemę, bet savo senų dienų neišsižadėsime.

Vytautas pagalvojęs pasišaukė Jeronimą ir jam taip pasakė:

— Greičiau Kristus pasiliks be tikinčiųjų, negu aš be savo valdinių, — ir įsakė uoliam apaštaliui apleisti Lietuvą.

Žemaičių sukilimai

Buvo įsteigta žemaičių vyskupystė, d v a sininkija gerai aprūpinta materialiai ir, iš paviršiaus žiūrint, viskas atrodė kaip reikiant. Betgi žmonių murmėjimas prieš naująjį tikėjimą nenutilo. Kol Vytautas prisiėmė Lietuvą, žemaičiai tylėjo dantis sukandę, bet ligi tik pasklido gandas jį išvykus, kaip mat prasidėjo sukilimas. Maištininkai ėmė deginti bažnyčias, plėšti dvarus, žudyti kunigus ir turtingesnius žemvaldžius. Vytautas buvo priverstas siųsti kariuomenę maištui malšinti. Pravedus tardymui, nukentėjo, anot Vytauto sukilėlių "kaklai": teis-

mas nubaudė mirties bausme 60 maištininkų.

Betgi žemaičių atkaklumas, anot dr. V. Sruogienės, ir šįkart nebuvo palaužtas. Kai kariuomenė pasitraukė, sukilimas vėl užsiliepsnojo, itin pasklidus gandams, kad būsianti įvesta baudžiava. Sukilėliai puolė bajorus ir turtinguosius degindami sodybas ir žudydami juos pačius. Kone per vieną dieną sukilimas išsiplėtė visoje žemaitijoje. Vytautas tą sukilimą dar žiauriau užgniauzė. Dr. Sruogienė priduria: "Senas tikėjimas betgi slapta tebegyveno žmonėse".

Ta pati klaida

Žemaičių krikštytojais darė tą pačią klaidą, kaip Mindaugas ir Jogaila: nepasirūpino paruošti lietuvių dvasininkų. Galimas dalykas, kad dėl žemaičių atkaklumo, nuotolio nuo Vilniaus ir aplamai dėl žemaičių istorijos tam tikro savarankiškumo, lenkybės įtaka ten buvo mažesnė kaip kitur Lietuvoje. Tai rodo kad ir tas faktas, jog antrojo 19 amž. pusėje tautinis sąjūdis, vadinamas "žemaičių romantizmu", prasiėjo žemaitijoje, o ne kur kitur.

Jei dabar paklausime, kodėl krikščionybė taip ilgai neįsigalėjo Lietuvoje, kad net reikėjo triskart krikštyti, tai turėsime pripažinti, jog buvo kalčiausi mūsų valdovai, kurie absoliutiškai ignoravo, nesidomėjo ir nekreipė jokio dėmesio į lietuvių kalbą ir aplamai į lietuvių tautos branduolį. Visi kaimynai turėjo savo dvasininkų, tik neturėjo Lietuva ir, atrodo, absoliutiškai niekam nerūpėjo jų paruošimas. Mes keliame ant pastolių savo didžiuosius valdovus, bet kai kada reikėtų į juos pažvelgti iš arčiau nukėlus ant žemės, bet tai būtų kita kalba.

Kuris krikštas sukaltuvinis?

Žemaičių krikštas atkrinta, kadangi jis yra epizodinis, vienos Lietuvos dalies krikštas. Lieka Mindaugo ir Vilniaus krikštai. Man rodos, aš jau būsiu pakankamai patiekęs medžiagos, kodėl neminėtinas Vilniaus — Jogailos krikštas. Tautos istorijos įvykių minėjimas yra ypatingas dėmesio atkreipimas į tą įvykį, yra tautos pasidžiavimas, priminimas tautos garbingų žygdarbių sau ir pasauliui. Kuo mes galime didžiutis, ką galime priminti pasauliui?

liui minėdami Vilniaus krikštą? Savo priklausomybę nuo lenkų? Štai, atvažiavo Lenkijos karalius Lietuvos krikštyti! Vilniaus krikštas, kaip minėjau, buvo dar vienas poslinkis į Lenkijos glėbį. Tas krikštas mums nedaro jokios garbės. Po krikšto Lietuva tapo glaudžiau priglauta prie žėčpospolitos. Lenkų kleras užplūdo Lietuvą, per išstisus šimtmečius koneveikė, šmeižė mūsų kalbą, tautą ir kultūrą. Mūsų tautos sąmonėje yra įsigalėjusi nuomonė, kad baudžiava atėjo Lietuvon su lenkybe ir krikštu. O tai buvo pasibaisėtinas tautos charakterio ir aplamai dvasios žalojimas.

Vilniaus krikštas yra mūsų vienas didžiausių politinių, kultūrinių ir dvasinių pralaimėjimų. Man keista, kad kai kurie mūsų labai patriotiškai nusiteikę dvasininkai pritaria tam gėdingam atskalūnui Jogailai. Užuoat skelbus iškilmingą minėjimą, geriau reikėtų paskelbti to krikšto sukakties gedulo dieną. Tai būtų daug arčiau teisybės ir tos nuotaikos, kurią ta sukaktis sukelia.

Vienintelė Lietuvos krikšto minėjimo data yra karaliaus Mindaugo krikštas. Labai glaudžiai ir darniai krikštas derinasi su karaliaus titulu. Ir labai gerai skamba propagandiškai. Tiesa, ir Mindaugas buvo priverstas krikštytis politinių aplinkybių spiriamas, bet jis tai padarė laisva valia. Jis siuntė delegaciją pas popiežių prašydamas suteikti jam krikštą, o kartu ir karališką vainiką. Tai buvo garbingas lietuviškas krikštas be jokių dovanų ir grasinimų. Kas norėjo krikštytis savo noru. Krikštas įvyko pagal viduramžių papročius ir filosofiją: — Kieno valdžia, to ir tikėjimas! — priėmus krikštą valdovui, visa šalis tampa krikščioniška.

Vilniaus ir žemaičių krikštai tėra papildomi epizodai, tęsiniai. Pastebėtina čia ir tas faktas, jog Mindaugo krikštas senesnis už Vilniaus kone pusantro šimto metų. Už keliolikos metų jam sukaks 650 metų. Karalius Mindaugas yra tikras lietuvis daug nusipelnęs kuriant Lietuvos imperiją. Po krikšto jis padarė tą pačią klaidą, kaip Vytautas ir Jogaila — nepasirūpino išauklėti lietuvių dvasininkų, bet ta jo klaida nebuvo tokia pragaištinga Lietuvai, kaip Jogailos ir Vytauto, nes nesuniekinio lietuvių kultūros,

yra labai svarbi istorinė problema, liečianti ne tik vieną konfesiją, bet visus lietuvius. Minėdami krikšto sukaktuves, kurios geriausiai reprezentuoja lietuvių tautą ir valstybę, o tai yra karaliaus Mindaugo krikšto sukaktuvės. Kartojų, tai yra istorinis faktas, jog tai buvo pirmas Lietuvos krikštas, kurio kaip tokio reikia sukaktį ir minėti.

nesužalojo lietuvių charakterio ir juo labiau nebuvo jokio "susiglaudinimo" su Lenkija ar kuria kita valstybe.

Ką gaivoja mūsų veiksniai?

Lauktina ką pasakys mūsų veiksniai. Nemanyčiau, kad šiuo atveju būtų geriausia tylėjimo taktika. Tautos krikšto problema

1985 KELIONĖS Į LIETUVĄ

DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ — 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 715 (19 dienų): liepos 15 - rugpjūčio 2 — \$2,149
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 3 Leningrade, 2 Helsinky.
FINNAIR is JFK.
No. 716 (17 dienų): liepos 16 - rugpjūčio 1 — \$2,059
10 dienų Lietuvoje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze. LUFTHANSA is JFK ir Bostono

KITOS KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 813 A (18 dienų): rugpjūčio 13 - 30 — \$1,999
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky.
FINNAIR is JFK.
No. 102 (15 dienų): spalio 2 - 16 — \$1,479
10 dienų Lietuvoje su dviem dienom Kaune, 2 Helsinky.
FINNAIR is JFK.
No. 126 (15 dienų): gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,459
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky, FINNAIR is JFK.
No. 117 (15 dienų): lapkričio 7 - 21 — \$1,339
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky. FINNAIR is JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA, VOKIETIJA

No. 507A: gegužės 7 - 23 — \$1,839
No. 618A: birželio 18 - liepos 4 — \$1,949
No. 917A: rugsėjo 17 - spalio 3 — \$1,839
7 dienos Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze.
LUFTHANSA is JFK ir Bostono

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ESTIJA IR SUOMIJA

No. 805: rugpjūčio 5 - 18 — \$1,829
5 dienos Vilniuje, 2 Talline laivu, 2 Leningrade, 3 Helsinky.
FINNAIR is JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

No. 512: gegužės 12-25 — \$1,869
No. 609: birželio 9 - 22 — \$2,089
No. 922: rugsėjo 22 - spalio 5 — \$1,869
No. 106: spalio 6 - 19 — \$1,869
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje su 1 diena Florencijoje. ALITALIA is JFK ir Bostono

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

No. 507: gegužės 7 - 19 — \$1,389
No. 611: birželio 11 - 23 — \$1,729
No. 702: liepos 2 - 14 — \$1,729
No. 813 B: rugpjūčio 13 - 25 — \$1,729
No. 903: rugsėjo 3 - 15 — \$1,729
No. 930: rugsėjo 30 - spalio 12 — \$1,389
6 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky.
FINNAIR is JFK

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, BAVARIJA

No. 514: gegužės 14 - 26 — \$1,669
No. 820: rugpjūčio 20 - rugsėjo 1 — \$1,769
No. 924: rugsėjo 24 - spalio 6 — \$1,669
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 4 Miunchene.
LUFTHANSA is JFK ir Bostono

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 507B: gegužės 7 - 18 — \$1,439
No. 618B: birželio 18 - 29 — \$1,669
No. 702C: liepos 2 - 13 — \$1,669
No. 806C: rugpjūčio 6 - 17 — \$1,669
No. 917B: rugsėjo 17 - 29 — \$1,439
6 dienos Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze, LUFTHANSA is JFK ir Bostono

10 DIENŲ — LIETUVA, SUOMIJA

No. 916: rugsėjo 16 - 25 — \$1,339
6 dienos Vilniuje, 2 Helsinky, FINNAIR is JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminių Lietuvoje
tarplininkaujam palikimų sutvarkyme

KŪRYBA IR MOKSLAS

Gimtojo krašto meilė

DR. JOLITA KAVALIŪNAITĖ

Žmogus myli savo gimtąją žemę. Žemę, kurioje jis gimė ir kuri jį užaugino. Ir dažnai ji labai artimai — net magiškai ir mistiškai — yra susijusi su jo siela ir joje gyvena.

Ir kartais vienumos ir tylos momentais, kad ir būdamas gyvenimo audrų toli nuo jos nuneštas, išgirsta jis vaikystės upelių šiurėnimą gimtosios žemės pievoje ir paukščių čiulbėjimą jos soduose ir miškuose.

Tai sutinkame visur — ir Baltijos jūros pakrantėje, ir Karibų jūros apsuptuose kalnuose gimusioje, o taip pat ir daugelio kitų kraštų literatūroje.

Tačiau šiuo kartu ir čia tebus labai trumpas žvilgsnis į gimtojo krašto meilę tiksliai kai kurių Karibų jūros ir lietuvių rašytojų kūryboje.

Manuelis, pagrindinis hatiečio rašytojo Jacques Roumain romano "Rasos valdytojai" personažas, grįžta į Haitį, savo gimtąjį kraštą, po penkiolikos metų, praleistų cukrinių nendrių laukuose Kuboje. Ir tenai, būdamas toli nuo gimtosios žemės, jis jautėsi lyg medis išrautas iš žemės su šaknimis.

Ir niekad niekad neužmiršo jis Haitį, kuri buvo jo širdyje. Gilūs ir labai nuširdūs Manuelio ryšiai su gimtuoju kraštu beveik organiško pobūdžio — jie sudaro kažką viena ir be skausmo neatskiriama. Jo paties žodžiais: "Jūs esate mano namai, jūs esate mano kraštas. Augalai, aš jums sakau: mano gimtojo krašto lijanos, aš esu šioje žemėje prigydytas, aš esu su ja susietas".

Martinikos rašytojas Aimé Césaire savo eilėraštyje "Grįžimo į gimtąjį kraštą sąsiuvinys" atskleidžia antiliečio dramatišką sugrįžimą gimtojo žemėn ne tik fizine, bet ir dvasine prasme. O toji jo žemė, su kuria jis giliai suaugęs ir savo kūnu, ir savo dvasia, yra Martinikos sala, jo paties žodžiais, trapiusioji mūsų žemės dalis. Tad ir poetas atsisako sueuropėti. Jį intuityviai traukia tai, kas afrikietiška ir kas suteikia juodo žmogaus laisvę. Šis juodojo žmogaus troškimas yra visuotinio pobūdžio. Jo, teigia Aimé Césaire, trokšta ir alksta visi.

Gimtojo krašto meilė ir jo nenugalimas ilgesys, kai gyvenimo audros ar jo likiminio kelio vingiai išrauna ir išneša toli už jo ribų, la-

bai ryški ir lietuvių literatūroje. Ypač tai atsispindi mūsų poezijoje, kurioje labiau negu prozoje pajunta me kūrėjo sielos virpesius.

Balio Sruogos "Milžino paunksmės" dramos, kurioje gausu lyrinio elemento, Jogaila savo senatvėje pajunta skaudų gimtojo krašto ilgesį. Iš jo pasilgusios sielos iškyla gyvi gimtojo krašto vaizdai: Kalnai, kalneliai, klonys... prie vieškelio plataus sodeliai vyšnių... Lakštingalos giesmės alyvų krūmuose... Ir mirti trokšta jis tenai, kur gimė ir kur užaugo: Važiuoju aš iš čia... Jūs Trakai! Trakai! Ir mane priglausit...

Jonas Aistis eilėraštyje prancūziška antrašte "Mal du pays" — Gimtojo krašto ilgesys, būdamas toli nuo gimtosios žemės, mato ją iškylant "Iš miglų, iš pasakų, iš senu legendų" ir žen-

giant "viršum visų viršūnių ir viršum pasaulio net plataus". Deja, gimtasis kraštas tėra tik jo skaudančios ir besilgincios sielos kūdikis. Ir galų gale poetas lieka vienas: "Likom: aš, naktis ir ilgesys.

Gimtasis kraštas — Lietuva — dar dramatiškiau atsiskleidžia Bernardo Brazdžionio vizijoje. Eilėraštyje "Šiaurės pašvaistė" jis mato Lietuvą, sukrutintu veidu ir atsiskleidžiančią šiaurės pašvaistės grožiu. Ir, poeto žodžiais, raudančią prie kryžkelės.

Nuoširdus ir einantis ligi gilaus skausmo gimtojo krašto ilgesys suaidi ir Gražinos Tulauskaitės poezijoje. Jis neatskiriama jos sielos dalis. Jis joje gyvena. Ir poetė jį mato:

Susitinku čia žilą pušį
Prie šalto akmeningo kranto.
Šaukiu: "Iš kur tu, sese,
būsi?"

Ir pravirkstu: ji nesupranta.
Poetė rauda. Gal tai sentimentalų? Gal tai moteriška? Bet rauda ir verkia ne vyras ir ne moteris. Rauda sužeista širdis ir kenčianti siela.

Gimtoji žemė — jos peizažas ir jos siela yra giliai jaugusi į žmogaus būties gelmes ir neatskiriama jo sielos dalis. Organiška da-

lis. Adomo Mickevičiaus "Pono Tado" žodžiais, vers-tais Mykoloičio-Putino, ji yra kaip sveikata:

Tėvyne Lietuva, mielesnė už sveikatą!
Kaip reik tavo branginti,
vien tik tas pamato,
Kas jau tavęs neteko. Nūn
tave vaizduoju
Aš, ilgesy grožiu sujaudintas
tavuoju.

SKAUTŲ ANSAMBLIO SPEKTAKLIS

Prieš tryliką metų, kai dar Chicagoje skaučių tuntas pasižymėjo narių gausumu, skautininkų-ių ramovės vadovas a.a. v.s. Pr. Nėdas suorganizavo Chicago skautų-čių ansamblį su vaidybos, muzikos ir šokio talentais. Paskutinį dešimtmetį ansamblis ryškesnės veiklos neparodė. Praėjusį rudenį mirus v.s. Pr. Nėdai, skautininkų-kių ramovės vadovybė atiteko v.s. Albinai Ramanauskienei. Ji, pasikvietusi būrį talkininkų ir režisore J.S. D. Bylaitienę, nusprendė ansamblį atgaivinti, sukviečiant naujus narius su vaidybiniais talentais.

Atgaivinto ansamblio režisore J.S. Dalia Bylaitienė pirmam pastatymui pasirinko, jau anksčiau jūrų skautų veidintą, Balio Sruogos 1942 m. parašytą vieno veiksmo vaidinimą "Užgavėnės Bendrabutyje ties kreivuoju tiltu". Lengvo stiliaus vaidinimelyje užgavėnės vyksta gimnazijos mergaičių bendrabutyje, 1942 m. Vilniuje.

Skirtingus ano meto gimnazistų tipus sėkmingai pade-monstravo Aušra Jasaitytė, parodžiusi vaidybinį potencialą, Renata Ramanauskaitė, Nida Gleveckaitė ir Vaiva Vėžytė. Filosofijos mėgėjo gimnazisto vaidmenį gerai atliko Vytautas Saulis. Užgavėnių Lašininį, Dešraitę ir Sviestaitę vaidino Tomas Glavinskas, Alida Vitaitė ir Lina Meilytė. Gavėnės valdovus: Kanapinį Svogūnėlį ir Kopūstėną sėkmingai vaidino Sigita Gudis, Andrius Valaitis ir Andrius Stankus. Bendrabučio vedėją Rožę puikiai vaidino Aleksandra Gražytė, iš kurios galima tikėtis ir tolimesnių sėkmingų scenos pasirodymų. Gerai gimnazijos inspektoriaus rolę atliko Aras Tijūnelis. Idomios buvo ir užgavėnių kaukės: Andrius Dapkus, Jonas Gražys, Taga Gleveckaitė ir Jūratė Jankauskaitė. Veikalėlio šokių metu, pagal A. Nako muziką, gerai pasirodė muzikantas Viktoras Puodžiūnas.

Modernios scenos dekoracijos kiek nubluko prieš labai meistriškai ir puošniai aprengtus artistus, ypač užgavėnių kaukes ir žirgais atjojusius raitelius. Scenovaizdis ir kostiumai buvo ps. Ados Sutkuvienės sukurti ir nuo jų priklausė viso vaidinimelio pasisekimas.

Dainas paruošė Faustas Strolia ir B. Variakojienė. Choreografija s. Silvijos Radvilienės. Apšvietimas Jono Miglino ir Vytauto Somsio. Spektakliui talkininkavo visa eilė ramovės skautininkų-ių.

Prieš vaidinimą, pirmoje spektaklio dalyje, programą atliko muzikaliniai skautų talentai ir du jauni deklamatoriai Audra ir Andrius Gaižiūnai. Jų vertinimas priklauso muzikinės srities darbuotojams. Programą pravedė v.s. N. Užubalienė.

Chicago skautų meninio ansamblio atgaivintojams priklauso žiūrovų didelė padėka, kurių prisirinko apypilnė didžioji Jaunimo centro salė kovo 10 d. popietėje. Br.J.

LIETUVIŲ OPERA

VERDI
4 veiksmų opera

DON CARLO

1985 m. | balandžio 27 d., 7:30 val. vak.
balandžio 28 d., 3:00 val. popiet

MORTON EAST HIGH SCHOOL AUDITORIUM
2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL

Diriguoja **ARŪNAS KAMINSKAS**

Bilietai \$25.00, \$20.00, \$15.00, \$10.00
Autobusų bilietai į ten ir atgal \$3.00

Gaunami Vaznelių prekybos namuose:
2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629
1-312-471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu,
tik čekį išrašant šiuo pavadinimu:
Lithuanian Opera Co., Inc.

Visus ir iš visur
prašome atvykti į spektaklius

Arūnas Kaminskas,
Dirigentas

Christian Smith,
Režisierius

Darrell Rowader,
Don Carlo

Nerija Linkevičiūtė,
Elizabeta

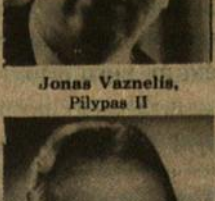
Aldona Stempuzienė,
Eboli

Jonas Vaznelis,
Pilypas II

Vytautas Paulionis,
Inkvizitorius

Algirdas Brazis,
Rodrigo

Audronė Gaižiūnienė,
Tebaldo, Chormeisterė

Bronius Maciukevičius,
Vienuoilis

Kazys Ožela,
Scenos produkcija

Alfonsas Gečas,
Chormeisteris

Operos choras

Dr. Eugenijų Noaką atsisveikinus

Vieną po kito mirtis verčia nepriklausomoje Lietuvoje sužaliavusius ir laisvos Amerikos žemėn persodintus, bet jau savo didžiųjų šaknų nebeįleidusius ažuolus. Išvarto ir dr. Eugenijus Noakas, teisininkas, visuomenininkas. Jis mirė 1985 m. vasario 10 d. New Yorke Deepdale ligoninėje.

Dr. Eugenijus Noakas buvo gimęs 1910 m. spalio 12 d. Panevėžyje. Mokėsi Raseiniuose, kur baigęs gimnaziją 1930 m., įstojo Vytauto Didžiojo universi-

tetan teisės mokslų studijuoti. Vieneriems mokslo metams universitete studijas pertraukęs, įstojo į Karo mokyklą, kurią 1932 m. baigė atsargos jaunesniuoju leitenantu (vėliau, 1938 m. pakeltas į atsargos vyr. leitenanto laipsnį). Tais pačiais metais užbaigė teisės mokslus ir Vytauto Didžiojo universitete. Be to, savo žinias dar gilino Muencheno Ludwig Maximilian universitete, kur 1948 m. įgijo teisės mokslų daktaro laipsnį.

Dr. Eugenijus Noakas 1984 metų rudenį.

Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

DR. EUGENIJUI NOAKUI

mirus, jo žmoną filisterę EUGENIJĄ ir dukras filisteres ALDONĄ ir GIEDRĘ, seserį dr. ALICIJĄ NOAKAITĘ giliai užjaučia

Korp! New Yorke vieneto valdyba ir filisteriai

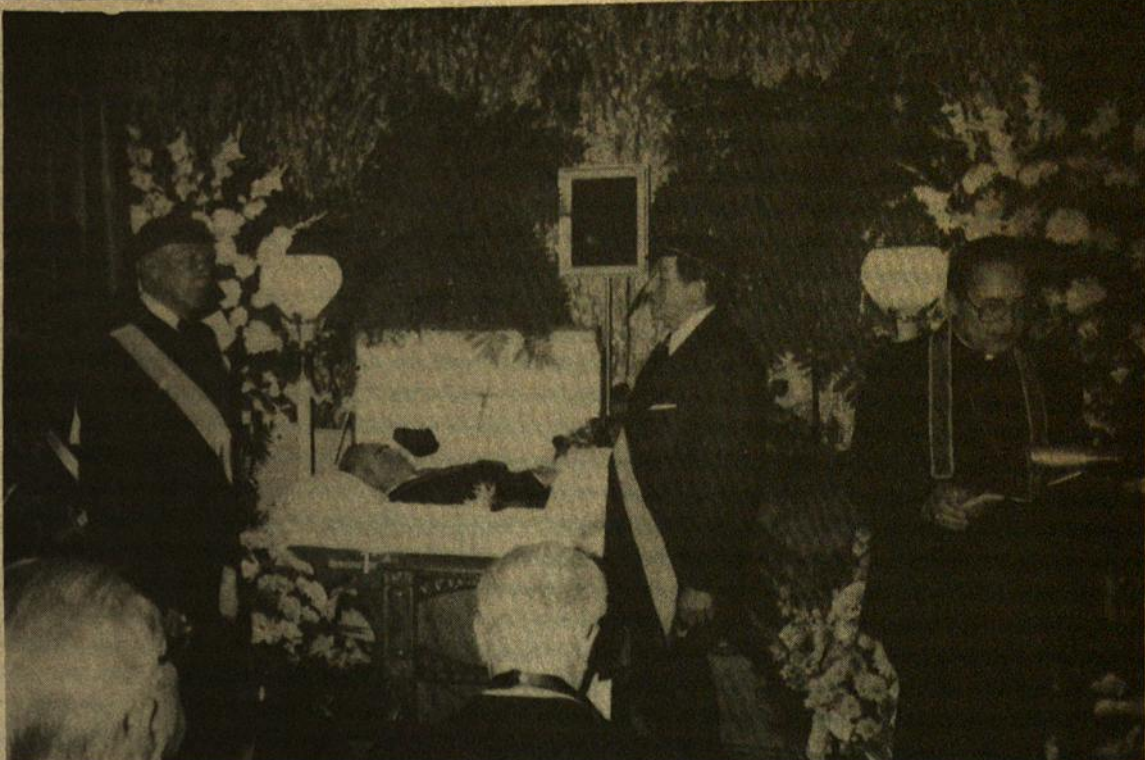
DR. EUGENIJUI NOAKUI

mirus, jo seseriai Dr. ALICIJAI, jos dukrai KRISTINAI ir visai jo šeimai reiškiamo giliausią užuojautą

Filiae Samogitiae

Kalifornijos korporantės:

Marija Bytautaitė-Kizienė
Janina Steklickaitė-Šepetienė
Danutė Rustekaitė-Alseikienė
Nelė Venclauskaitė-Apeikienė

A. A. dr. Eugenijus Noakas pašarvotas Šalinskienės koplyčioje. Prie karsto neolituana garbės sargyboje S. Mackevičius ir J. Lenktaitis. Maldas skaito vysk. P. Baltakis.

R. Bitėno nuotr.

Jis 1936 vedė Emiliją Venckūnaitę; juodu išaugino ir išmokslino dvi dukras — Aldoną ir Giedrę.

Dr. Eugenijus Noakas nuo savo studijų pačių pirmųjų dienų turėjo pats manytis. Todėl tuoj ėmėsi darbo, tarnybos — iš pradžių vidaus reikalų, vėliau susisiekimo ministerijoje. Dėka savo kruopštaus ir sąžiningo darbo buvo vertinamas ir todėl dar studentas vykdė svarbią pareigystę. Studijas baigus ir Vilnių atgavus, jam buvo patikėtos atsakingos Vilniaus miesto ir apskrities viršininko padėjėjo pareigos, iš kurių bolševikai, okupavę Lietuvą, jį tučtuojau atleido. Vokiečių okupacijos metu jis buvo Vilniaus apylinkės teismo teisėjas.

Antrą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą, jis su šeima pasitraukė į Vokietiją. Vokietijai kapituljavus, dirbo IRO organizacijoje ir Amerikos kariniuose teismuose atstovavo pabėgėliams (daugiausiai lietuviams), gindamas jų reikalus.

Amerikon atvykęs 1951 m. rudenį, apsigyveno New Yorke ir visą laiką dirbo žinomoje vaistų gamybos (Ch. Pfizer & Co.) įmonėje chemijos operatoriumi, kol 1975 m. išėjo į pensiją. Be to, šalia pagrindinio savo darbo vertėsi dar ir apdraudos verslu.

Dr. Eugenijus Noakas didelę savo gyvenimo dalį skyrė visuomeniniam darbui. Studijų metu jis Studentų Tautininkų Korporacijos "Neo-Lithuania" tėvūnas, universiteto studentų šaulių būrio ir kuopos vadas, Teisininkų draugijos narys. Studijas baigęs, įstojo (1939 m. sausio 1 d.) į Lietuvos Atsargos karininkų sąjungą.

Pasitraukęs iš Lietuvos, pirmininkavo Lietuvos Raudonojo kryžiaus Ingolstadto skyriui (1945-46 m.), buvo Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdybos narys ir reikalų vedėjas Muenchene

(1948-49 m.).

Atvykęs Amerikon 1951 m. rudenį, tuoj įstojo į Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos I New Yorke skyrių, kurio valdybos nario įvairias pareigas ėjo visą dešimtmetį, ligi pat mirties. Rūpinosi tautinės spaudos ateitimi — buvo "Vilties" Draugijos narys. Gražiai reprezentavo tautininkus, dvejus metus (1958 ir 1959) pirmininkaudamas New Yorke Amerikos Lietuvių Tarybai. Taip pat dvejus metus (1955-57) pirmininkavo atsisteigusios Neo-Lithuanijos korporacijos vyriausiajai valdybai. Paskutiniame savo gyvenimo dešimtmetyje velionis gilią pėdą įmynė Lietuvių karo veteranų sąjungos "Ramovės" darbo baruose, būdamas jos garbės teismo ir New Yorke skyriaus pirmininku. Jau pats mirė, kai žvelgdamas ir savo gyvenimo palydovės nelaimės slegiamas, vistiek nesiliovė rūpinęsis "Ramovės" reikalais, kaip karo lauke prieš mirtinai sužeistas karvedys didvyris.

Su velioniu atsisveikinti 1985 m. vasario 12 d. prisirinko pilna Shalins laidotuvių koplyčia žmonių. Čia vysk. Paulius Antanas Baltakis, padedamas kunigų Leonardo Andriekaus ir Antano Račkausko, atskaitė maldas, žodžiu su velioniu atsisveikino gen. konsulas Anicetas Simutis, dr. Bronius Nemickas "Neo-Lithuania" korporacijos vyriausios valdybos ir Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos New Yorke I-jo skyriaus vardu, dr. Jonas Lenktaitis — "Neo-Lithuania" korporacijos ir Zigmas Raulinaitis — "Ramovės" ir "Kario" žurnalo. Atsisveikinimui sklandžiai vadovavo "Kario" administratorių Alfonsas Samušis.

Sekantį rytą, 8:30 val., Brooklyno Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos, kurias laikė parapijos kunigai. Auką nešė jo anūakai. Pa-

maldų metu išpūdingai giedojo Keneth Youmey, Fr. Schuberto Ave Maria ir kartu su Meredith Nordaas-Cezar Frank PANUS ANGELICUS, kas dar paraiškino gedulo nuotaiką. Bažnyčioje dalyvavo nemažas skaičius draugų, pažįstamų taip pat kolegų neolituana ir uniformuoti ramovėnai-šauliai.

Po religinių apeigų bažnyčioje velionis buvo nuldėtas į Maspetho krematoriumą ir, kun. A. Račkauskui atkalbėjus paskutines maldas ir suteikus palaiminimą, ten paliktas paskendęs gėlese.

Br. N.

WEB-OFFSET PRESS OPERATORS

Due to recent expansion, Century Graphics Corporation of New Orleans, LA, a leading web-offset newspaper insert printer has opportunities for individuals with four-color web-offset press experience all positions, press maintenance, and pre-press experience. Century Graphics offers a career with 1st class benefits and an excellent work environment. Send resume to:

CENTURY GRAPHICS CORP.

Personnel Manager
P.O. Box 158
Metairie, LA 70004

An Equal Opportunity Employer

FOAM

Person with hands-on experience in flexible, and self-skin foams. Familiar with high and low pressure equipment, developing molds thru production, chemicals, and troubleshooting. Excellent opportunity. Call for interview or send resume with salary requirements to: Bill Koll, FITNESS SYSTEMS MFG. 14670 N.E. 95th Redmond, WA 98052. 206-881-6262.

COPY COP COMPANY

A,

Boston Based Printing & Copying Co. is looking for PRESS SUPERVISOR A. B. DICK 360

Boston based printing co. is looking for a skilled A.B. Dick 360 press operators to be a working supervisor on 2nd shift. (2-10 Tues, thru Fri. 9-5 Sat.). Competitive wages, good working cond. Call:

617-451-0234

(11-16)

WANTED

TOOL AND DIE MAKER

Applegate Tool Co., an employee owned Texas Corp. engaged in the manufacture of mechanical and electro mechanical components, assemblies and products has need of TOOL AND DIE MAKER. Paid holidays & vacation, income protection plan, employee stock ownership plan. EOE. Applegate Tool Co. 309 Industrial Blvd., Austin, Tx. 78745. Or call Bob Schultz at: 512-447-5555. (9-14)

Reikšminga parama Dirvai

(Atkelta iš 1 psl.)

J. Varnavičius supažindino dalyvius su svečiu iš Clevelando dr. Viktoru Stankumi, kurį pakvietė padaryti pagrindinį pranešimą.

J. Varnavičius sveikina svečius, atvykusius į Dirvos susipažinimo pobūvį.

S. Dapkaus nuotr.

Dr. V. Stankus pirmoje pranešimo dalyje dalyvius supažindino su Dirvos 70 metų istorija, jos buvusiais redaktoriais leidėjais ir bendradarbiais. Priminė ir atsiradusius finansinius sunkumus. Dirvos leidėjai šiais metais siekia plačiau paminėti šio laikraščio 70 metų sukaktį. Sudarytas centrinis minėjimo komitetas, kuris koncertais, lėšų telkimo vajais sieks sukelti didesnį visuomenės susidomėjimą. Antroje paskaitos dalyje prelegentas kalbėjo apie Amerikoje veikiančios specialios investigacijos įstaigos - OSI veiklą, kuri palaikydama artimus ryšius su sovietų KGB, ieško nacių karo nusikaltėlių. Jau yra nukentėjusių lietuvių, kurie ginčiamies nuo neteisėtų kaltinimų prarado savo turtą, sveikatą ir net Amerikos pilietybę. Šitos vykdomos akcijos tikslas - sukelti nerimą, įtarimus, neapykantą ir sukompromituoti etninių grupių veiklą. Užvestos bylos yra sprendžiamos administracijos paskirtų teisėjų,

remiantis KGB suklasotais dokumentais ir kaltinamasis turi mažai galimumų įrodyti savo nekaltumą. Kaip pavyzdį priminė Palčiausko bylą, kurioje teisėjas nepripažino jam iškeltų kaltinimų, nepripažino jo karo nusikaltėliu, bet iš jo buvo atimta Amerikos pilietybė vien dėl to, kad jis okupacijos metais buvo Kauno miesto burmistras.

Per spaudą, radiją, televiziją vykdoma žydų sukelta priešiška propaganda, kurioje ypač melagingais kaltinimais išryškėjo buvęs OSI direktorius Allan Ryan. Jis išleido knygą 'Quiet Neighbour', kurioje grubiai paliečiami ir

Dirvos rėmėjų Toronto būrelio pirmininkė Birutė Abromaitienė dėkoja pobūvio programos atlikėjams ir svečiams.

S. Dapkaus nuotr.

pabaltiečiai, klastojant istorinius faktus ir net gyventojų sudėtį. Pavyzdžiui, knygoje rašoma, kad lietuviai daugumoje yra protestantai, o latviai - katalikai.

Nekaltiems lietuviams ginti yra sudarytas specialus komitetas, kuris bendradarbiauja su kitomis etninėmis grupėmis telkia lėšas gynybos išlaidoms padengti ir palaikydami ryšius su kongresmanais siekia pakeisti OSI veiklą remiančius

istatymus. Prelegento nuomone, Kandoje pradėta žydų akcija prieš etnines grupes, kaltinant karo nuskaltimais, yra žymiai pavojingesnė negu JAV-bėse, nes daugumas atvyko į Kanadą užsiregistravę kaip darbininkai ūkio darbams, nenurodę savo ankstyvosios profesijos.

Dr. V. Stankaus pranešimas buvo labai aktualus, nes prieš keletą savaičių Kanadoje irgi buvo sudaryta valdžios komisija, kuri privalo iki 1985 m. gruodžio 31 d. surasti ir sudaryti nusikaltėlių sąrašą pagal žydų iškeltus kaltinimus.

Vaišių metu svečias gavo daug klausimų, kurie daugumoje lietuvių ateivių padėtį Kanadoje. Į šiuos klausimus atsakė KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius, paaiškinęs, kad Kanados krašto valdyba atidžiai seka žydų pradėtą propagandą per media, kuri šiuo metu daugiau nukreipta prieš ukrainiečius. Nacių medžiotojas Simon Wiesenthal ir jo igaliojtinis Sol Litman yra sudarę 218 ukrainiečių sąrašą, kurie kaltinami priklausančiais Hitlerio SS daliniams. 27 ukrainiečių sąrašas jau įteiktas Kanados vyr. prokuro-

Toronto Lietuvių Namų Moterų dainos vienetas pobūvyje atlikęs meninę programą. Iš kairės: A. Skilandžiūnienė, A. Krasauskienė, A. Jankaitienė, vadovė muz. D. Deksnytė-Powell, D. Klibingaitienė, D. Dargienė ir L. Mačionienė.

ru, reikalaujant juos patraukti į teismą už karo nusikaltimus. Tuo tarpu pabaltiečiai dar nekaltinami, bet - Sol Litman paskelbus, kad Kanadoje gyvena 3,000 nacių karo nusikaltėlių - neužilgo gali būti iškelti kaltinimai ir mums. Šiais reikalais palaikomi ryšiai su latviais, estais ir ukrainiečiais ir bus daroma viskas, kad mūsų nekalti tautiečiai nenukentėtų.

Pirmoji pobūvio dalis buvo užbaigta KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. A. Vaičiūno ir Nepriklausomos Lietuvos savaitraščio leidėjų atstovo L. Girinio-Norvaišos sveikinimais, geros sėkmės linkėjimais Dirvai ir jos rėmėjams išlaikyti lietuvišką kalbą išeivijoje ir jos reiškėją - lietuvišką spaudą.

Po penkių minučių pertraukos, Toronto Lietuvių namų dainos vienetas, vadovaujamas muz. D. Deksnytės-Powell, padainavo keletą nuotainių dainų, kurios nuskambėjo švelniai ir harmoningai. Publika padėjo dainininkėms širdingais plojimais.

Pobūvio programą užbaigė rėmėjų būrelio pirm. B. Abromaitienė širdinga padėka svečiui iš Clevelando dr. V. Stankui, kuris kelionės išlaidas ir prarastą darbo pajamą (dėl vykusios sniego pūgos negalėjo pirmadienį iškristi) paaukojo Dirvai, ir LN dainos vienetai ir jos vadovai. Programos atlikėjai buvo papuošti gėlių žiedais. Pirmininkė pareiškė padėką Lietuvių namų valdybai už leidimą nemokamai naudoti puošnią Vytauto D. salę ir ponioms talkininkėms, kurios aukomis, dovanomis ir darbu prisidėjo prie pobūvio pasise-

kimo.

Didžiausia padėka tenka pirm. B. Abromaitienei, kuri nešė ant savo pečių pagrindinę šio renginio rūpesčių našta.

Po programos vyko vaišės. Svečiai gerėjosi skoningai papuoštu, užkandžiais ir pyragais apkrautu didžiuliu stalu, kuris pamažu nyko, svečiams pasitraukiant su skanėstų lėkštelėmis. Lietuviškus pyragus ir užkandžius padovanojo ir paruošė Dirvos rėmėjų talkininkės, kurios vaišino svečius kavute. Vyko prie stalų pasivaišinimas, asmeniškai pasikalbėjimai, susipažinimai ir visi bandė laimėti loterijoje, kurios laimikius padovanojo rėmėjai. Tai buvo labai jausmingas ir kultūringas pobūvis, užtrukęs dvi ir pusę valandos.

Nežiūrint rinktų įėjimo aukų po \$5, dar papildomai aukojo: \$30 - dr. A. Pacevičius, po \$25 - V. Matulevičius ir J. Jankaitis, po \$20 - J. Paršeliūnas, K. Budrevičius, V. Petraitis, St. Dabkus, P. Morkūnas, A. Puteris, V. Skirgaila; po \$10 - dr. J. Zmuidzinis, M.J. Astrauskas, J. Strazdas, T. Trakymienė, V. Sendžikas, S. Masionis, G. Gailiūnaitė, A. Vaičiūnas, A. Sapokienė, E. Cuplinskas, A. Kvederienė; po \$5 - O. Indrelionė, V. Dailydė, V. Plečkaitis, S. Varanka, A. Arūnienė, B. Baranauskas, V.T. Gražuliai, J. Butkis, A. Dragačius ir kitų aukos \$5.00. Dirvos rėmėjų Toronto būrelio valdyba visiems šiems aukotojams reiškia širdingą padėką.

Dirvos 70 metų sukaktis Toronte bus paminėta š.m. rudenį, kurią rengs rėmėjų būrelio valdyba.

Dirvai aukų ir prenumeratos rinkėjos: O. Indrelionė, A. Stepaitytė ir V. Kalėndrienė. Jų dėka Dirva gavo 20 naujų prenumeratorių.

S. Dapkaus nuotr.

Susipažinimo pobūvyje vyko loterija. Iš kairės: Dailydienė laimėjusi dovaną priima iš L. Matulevičienės ir I. Žemaitienės.

S. Dapkaus nuotr.

TAURIAJĄ LIETUVĘ MOTINĄ PRISIMENANT

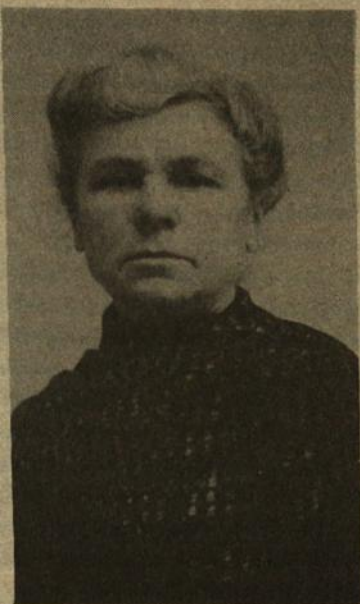
JURGIS JANUŠAITIS

Prieš vienerius metus, t. y. 1984 metų kovo mėn. 9 d., Kolumbijoje, Pietų Amerikoje, žemišką kelionę baigė tauri lietuvė motina, a. a. KAZIMIERA ANTANAITYTĖ-DIDŽIULIENĖ. Ji amžinybėn išėjo nuėjusi ilgą gyvenimo kelią, sulaukusi 93 metų amžiaus.

A. a. velionė nebuvo eilinė moteris. Savo gyvenimu ir darbais įsirikiuoja į kilnaširdžių aukos ir darbo žmonių gretas.

Ši taurioji lietuvė motina buvo gimusi gražiam Aukštaitijos kampelyje, Memenčių ūkyje, Panevėžio apskrityje. Savo amžiuje velionė pergyveno daug ką: rusų caro priespaudą, Lietuvos prisikėlimą laisvam nepriklausomam gyvenimui. Pergyveno trumpą, bet kūrybingą savo tėvynės laikotarpį ir pagaliau, kaip jautri patriotė, su dideliu skausmu išgyveno ir pastarąsias okupacijas, bei savo tėvynės didžiąją dramą.

Patyrusi daug nuoskaidų iš svetimųjų a. a. Kazimiera drauge su savo gražia, tuo metu dar jauna šeima, sūnumis inž. Vytautu, inž. Algimantu ir dukrele Aldona ir jų šeimomis, ant rą kartą bolševikams artėjant į Lietuvą, palieka mylimą tėvynę ir tėviškės klonius ir išeina į nežinomą tremtį.

A. A. Kazimiera Didžiulienė

Pokario metais visa Didžiulių šeima pasiekia Pietų Ameriką, Kolumbiją ir ten pastoviam gyvenimui įsikuria. Gyvena Bogotos mieste. Išmokslinti, nuostabiai gabūs sūnūs inž. Vytautas ir inž. Algimantas, eidami didelės rizikos, kieto darbo sunkiausiais keliais, pagaliau pasiekia didelių laimėjimų pramonės srityje, suorganizuodami, išvystydami dideles įmones, kuriomis ir dabar sėkmingai vadovauja. Tačiau sūnūs ir dukrelė niekada nepamiršo savo gerosios mamytės. Ją visuose gyvenimo keliuose lydėjo, ją rūpinosi ir ją su meile ir dėkingumu iki pat mirties globojo.

A. a. Kazimiera Didžiulienė ir Bogotoje visą savo gyvenimą pašvenčia kitų laimei, džiaugsmui ir skubai visur ten, kur reikalinga materialinė pagalba, kur reikalinga atlikti lietuviški darbai.

Ji neišsemiamos energijos moteris. Organizuoja tenykščius lietuvius, teikia jiems moralinės ir materinės paramos, daug sielos įdeda globojant naujai atvykstančius lietuvius. Rūpinasi lietuvių jaunimu, suorganizuoja lituanistinę mokyklą, vadovauja Vasario 16 gimnazijos rėmimo būreliui, renka aukas, verbuoja narius Lietuvių Fondan, rūpinasi lėšų telkimu mūsų veiksniams, išjudina tenykščių moterų veiklą, įsteigdama Moterų draugiją. Jai rūpėjo ir mūsų tautinė kultūra, ir tenykštį lietuvių jaunimą suburia į tautinių šokių grupę. Ach, kiek ši moteris širdies atidavė savo tautai, lietuviškiems reikalams.

Ji buvo jautri ir gyveno tėvynės rūpesčiais. Ji nelioko skolinga savajai tėvynei, bet savo duklę atidavė su kaupu.

Ji buvo malonaus būdo, motiniškos širdies ir savo gyvenimą skyrė savo mylimai šeimai, ir kiekvienam tėvynainiui.

Ši tauri lietuvė motina išėjo amžinybėn palikusi ir mums daug šviesių veiklos ir darbo pavyzdžių. Paliko savo gražiai išaugintą, išmokslintą šeimą.

Mylimos savo mamytės nepamiršo sūnūs ir dukra. Jie jai už meilę ir duotą gyvenimą lieka amžinai dėkingi. Tai liudija sūnų inž. Vytauto, inž. Algimanto ir dukrelės Aldonos rodomos dėkingumas.

Po jos mirties, šeima ją įamžino didelėmis sumomis Lietuvių Fonde, Vilties Draugijoje ir kitur. Jos šviesų atminimą visa šeima, prisiminė, Pompano Beach specialiose pamaldose, š. m. kovo 9 d.

Bogotos kapinėse praėjusiais metais kovo 10 d. buvo supiltas dar vienas taurios lietuvės ir gerosios motinos kapas, kuris praeiviams ir vietos lietuviams dažnai primins, kad čia gyveno ir amžinam poilsiui atgulė didžios meilės ir gerosios širdies lietuvė motina, kuri savo gyvenimą paaukojo kitų laimei ir džiaugsmui.

OPPORTUNITY FOR DIRECTOR OF MEDICAL RECORDS

Progressive Community Hospital in North Central Ohio seeking Director of Medical Records with knowledge of electronic applications for Medical Records; including data input and analysis. Supervisory experience preferred. Send resume and salary history to: Administrator or call collect

629 N. SANDUSKY AVE. BUCYRUS, OHIO 44820

(12-13)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Kovo 2 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje įvyko Kultūrinė popietė. Ją atidarė Liuda Rugienienė. Broniaus Kviklio knygą "Panevėžio Vyskupija" kondensuotai apibūdino žurnalistas rašytojas Balys Gražulis. Po jo kalbėjo pats autorius Bronius Kviklys. Savo kalboje paminėjo kaip jis surinko medžiagą ir lėšas Lietuvos Bažnyčių knygų išleidimui, paminėdamas, kad jokios pagalbos iš veiksmų negavo. Jo darbą įvertino šv. Tėvas ir jį apdovanojo medaliu. Pasiūlymą, kad nuvykęs į Los Angeles turėjo gerą pasisekimą, nes ten išpirko visas ten nuvežtas knygas. Floridoje pirkto mažiau.

Be išleistų keturių vyskupijos tomų (Telšių, Vilniaus, Kauno ir Panevėžio) bus išleisti dar trys tomai: du Vilniaus Vyskupijos ir vienas Kaišėdorių vyskupijos. Jų išleidimui priimamos aukos ir net galima įamžinti mirusiųosius. Eugenija Bulotienė savo tėvų įamžinimui įteikė Br. Kvikliui 1,000 dol. auką.

Vėliau Br. Kviklys ekrane parodė sugriautų bei uždarytų Lietuvoje ir Gudijoje lietuvių bažnyčių vaizdus. Salėje turėjo surengęs parodėlę, kurioje spaudiniais, ženklais bei medaliais buvo pavaizduoti Kazimieriniai metai. Popietėje dalyvavo apie 100 žmonių. Ją surengė Dievo Apvaizdos parapijos švietimo komitetas. Atsilankusieji visi buvo pavaišinti arbata ir pyragaičiais.

BALFO SUSIRINKIMAS

Balfo 76 skyriaus narių metinis susirinkimas įvyko kovo 3 d. šv. Antano parapijos salėje. Atidarė skyriaus pirmininkas Alfonsas Juška. Susirinkimą pravedė Stasys Šimoliūnas, sekretoriavo Vladas Staškus. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirę skyriaus nariai.

Į mandatų komisiją buvo pakviesti ir susirinkimo plovimais priimti: Eugenija Budrienė, Jonas Mikulionis ir Antanas Sukauskas. Skyriaus veiklos pranešimus padarė: pirm. Alfonsas Juška, sekretorius-izdininkas Vladas Staškus, finansų sekretorius Česys Šadeika, revizijos komisijos aktą perskaitė Rožė Ražauskienė.

Iš pranešimų matyti, kad skyriuje yra užsimokėję nario mokestį 441 narys ir 5 organizacijos. Skyrius praėjusiais metais padidėjo 12 narių: vieni naujai įstojo, o kiti atnaujino narys-
tę

Surengtas rudenį pinigų

rinkimo vajus buvo sėkmingesnis už praėjusių metų. Surinkta 6,099.30 dol. ir Vasario 16 gimnazijai 1,150 dol. Pridėjus nario mokestį Balfo Centro valdybai pasiūsta 7,716 dol.

Skyrius su praėjusių metų likučių turėjo: pajamų 9,824.85 dol., išlaidų — 7,901.96 dol. ir turėjo 1985 m. sausio 1 d. 1,922.89 dol.

Balfo direktorė Rožė Ražauskienė padarė pranešimą iš įvykusio Balfo direktorių suvažiavimo Hot Springe.

Protokolas, pranešimai ir revizijos komisijos aktas išdiskutuoti ir priimti be pataisų, o valdybai už gerą darbą pareikšta padėka.

Į skyriaus valdybą 1985 m. perrinkti: Alfonsas Juška — pirmininkas, kun. Alfonsas Babonas, Lilija Mingėlienė ir Romas Macionis — vicepirmininkai, Vladas Vladas Staškus — sekretorius izdininkas, Česys Šadeika — finansų sekretorius, Ona Šadeikienė — parengimų vadovė, Kazys Srauskas, Antanina Jonynienė ir Valentina Osteikienė — valdybos nariai.

Į Revizijos komisiją: Rožė Ražauskienė — pirmininkė, Antanas Sukauskas ir Antanas Vaitėnas — nariai. Skyrius turi du Balfo direktorius: Rožė Ražauskienė ir Jurgis Mikaila. Susirinkimas baigtas sugiedant Lietuvos himną.

STAIGI MIRTIS

Antanas Butkus kovo 2 d. rengdamasis iš bažnyčios važiuoti namo, įlipo į automobilį ir pradėjęs važiuoti gavo širdies priepuolį ir mirė.

TRUCK OWNER OPERATORS with tandem axle tractors, for midwest operation, loaded/empty mileage paid, 1-800-358-2617 out of state; 1-419-241-2663 Toledo, ask for Marv Austin

OWNER/OPERATORS

WE NEED POWER UNITS — COMPANY OWNED TRAILERS. MUST MEET DOT & OUR OWN DRIVER QUALIFICATIONS. GUARANTEED 80 CENTS PER MILE LOADED & EMPTY MILES.

VAN OR MACHINERY DIVISION

HUSBAND & WIFE TEAM

WELCOME

CALL COLLECT

201-896-1616

FREDERICK TRANSPORT

LYNDHURST, N. J. 07071

(10-16)

WANTED EXPERIENCE

MACHINISTS

CNC milling machine operator with set up experience helpful. Also

MANUAL MILLING MACHINE

OPERATOR

with set up experience helpful. Must have 5 years experience to produce complex short run parts. Steady work for experience men & benefits.

Call Frank at 617-352-7094

DECEMETRICS

7 Park Street

Georgetown, Ma. 01833

(10-12)

OPPORTUNITY

Licensed Physical Therapist for Director of Physical Therapy Dept. Inpatient, out-patient, home health services. Top salary, hospitalizations, retirement, Apply or call R. Snader at Riverside Manor Nursing & Rehabilitation Center, 1100 E. State Rd., Newcomerstown, Ohio 43832, 614-498-5165, between 9 am-4pm.

(10-16)

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

RUGPIŪČIO 21 — 10 DIENŲ

LIETUVOJE — \$1,675.00

Balandžio 17 — \$1135.00	Liepos 22 — \$1706.00
Gegužės 8 — \$1135.00	Liepos 31 — \$1465.00
Gegužės 8 — \$1395.00	Rugpiūčio 6 — \$1698.00
Gegužės 14 — \$1368.00	Rugsėjo 3 — \$1679.00
Gegužės 27 — \$1389.00	Rugsėjo 18 — \$1212.00
Birželio 10 — \$1692.00	Rugsėjo 23 — \$1173.00
Birželio 19 — \$1401.00	Spalio 1 — \$1279.00
Liepos 17 — \$1514.00	Gruodžio 26 — \$1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Vasario Šešioliktoji Angelių mieste

Rūta Sakienė

Po įspūdingo, tradiciniai kiekvienais metais lietuvių parapijos aikštėje vykstančio Amerikos ir Lietuvos vėliavų pakėlimo, iš plačių pietinės Kalifornijos apylinkių šiai didžiausiai mūsų šventei suvažiuavę lietuviai susirenka šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingoms Vasario Šešioliktos mišioms. Ir šiemet, kaip visuomet, bažnyčia buvo pilnutelė sėdinčių ir stovinčių. Iškilmingai skambėjo komp. Br. Budriūno vadovaujamo parapijos choro ir solistų — Janinos Čekanauskienės, Antano Polikaitio ir Rimtauto Dabšio giedamos patriotinės giesmės. Naujasis parapijos klebonas, dr. Algirdas Olšauskas pasakė vieną iš gražiausių savo pamokslų. Mišių auką prie altoriaus nešė ALTo pirmininkas inž. Antanas Mažeika ir Bendruomenės pirmininkas inž. Rimtautas Dabšys. Sugiedojus Tautos himną, vi siskirstėsi valandelei "pasižmonėti" ir parapijos užkandinėje atsigerti kavos, nes punktualiai 12:30 valandą prasidėjo oficialioji minėjimo dalis.

Marshall gimnazijos vadovybei savaitę prieš minėjimą atsisakius laikytis pažado ir leisti lietuviams nepriklausomybės šventės minėjimui susirinkti didžiulėje gimnazijos auditorijoje, pirmą kartą rengėjams teko kviesti rinktis į šv. Kazimiero parapijos daug mažesnę salę su labai nedidele scena. O šiemet kaip tik kompozitorius Aloyzas Jurgutis ruošėsi, su jo naujai suorganizuotu virš penkiasdešimties asmenų choru, pirmą kartą patiekti publikai savo muzikinio veikalo "Emilija Platerytė" ištraukas. Rengėjų tarpe susirūpinimas buvo didelis, bet ir vėl tapo įrodyta, kad esant dideliems norams ir

gabumams, kartais iš blogo išeina dar geriau.

Savose patalpose buvo daug jaukiau, nei toje niūrioje ir visuomet šaltoje auditorijoje, o ir akustika čia daug geresnė. Gaila tik, kad neskubėję salėn neberado vietos atsisėsti, bet turėjo stovėti pasieniuose ir net koridoriuje, o pasivėlavę net negalėjo įeiti. Bet tiems, kurie sutilpo salėje, ši Nepriklausomybės šventė tikrai paliko nepamirštamai gilų įspūdį. Vėliau net buvo sakoma, kad tai buvęs pats įspūdingiausias ir gražiausias Vasario Šešioliktosios minėjimas, koks esąs kada buvęs Los Angeles mieste. Jau tuoj puiku įspūdį padarė šventės pravedėjai — du jau spėję lietuviškame veikime pasireikšti mūsų kolonijos jaunuoliai — ALTo vicepirmininkė Daina Petronytė ir sekretorius Arnoldas Kungys. Jie abu švaria lietuvių kalba ir gražia išvaizda bei laikysena tuoj labai maloniai nuteikė susirinkusius.

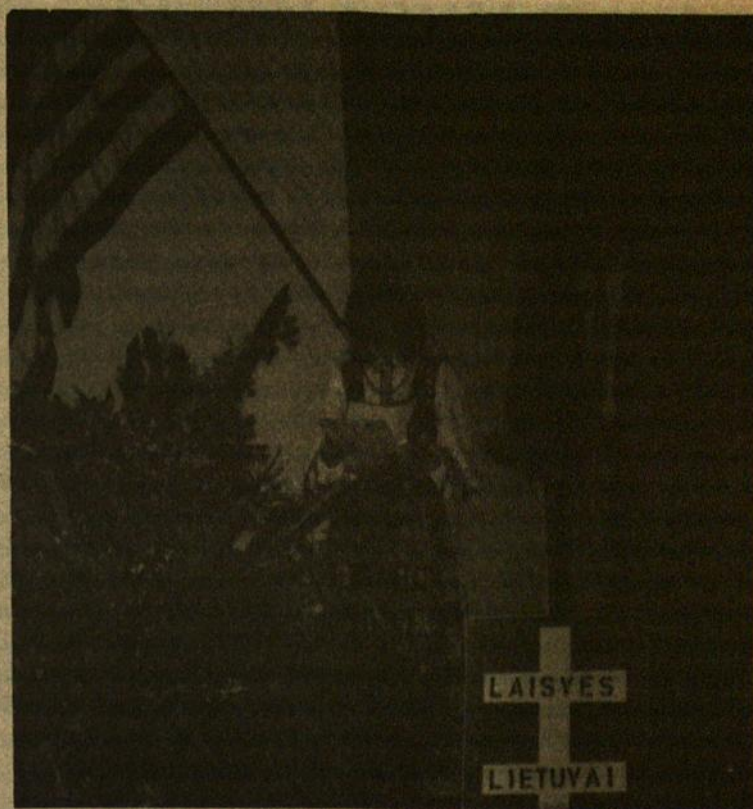
Įneštos organizacijų vėliavos, solistas Antanas Polikaitis sugieda Amerikos himną, klebonas dr. A. Olšauskas sukalba maldą ir ALTo pirm. inž. A. Mažeika taria atidarymo žodį anglų ir lietuvių kalba sveikindamas susirinkusius ir pakviesdamas atsistojimu pagerbti žuvusius už laisvę ir Sibiro kankinius.

Iškviečiami savanoriai-kūrėjai, Vyčio Kryžiaus Kavaleriai, kurių, iš devynių, gyvenančių Los Angeles apylinkėse, šventėje dalyvauja tik trys: savanoris-kūrėjas Vyčio Kryžiaus Kavalerius pulkininkas Jonas Andrašūnas, savanoris-kūrėjas av. kapitonas Gregorijus Radvenis ir savanoris-kūrėjas eilinis Mykolas Barauskas, kuris nepriklausomybės kovon išėjo būdamas

penkiolikos metų amžiaus. Gen. konsulas Vytautas Čekanauskas ir Birutėčių pirmininkė Alfa Pažiūrienė prisega šiems mūsų garbingiausiems iš garbingųjų po baltą gėlę, o salėje susirinkę, kaip ir visuomet, pagarbiai sustoję, plojimu juos palydi. Tiems šešiesiems, kurie dėl amžiaus ar sveikatos negalėjo šventėje dalyvauti, Ramovėnų pirmininkas Vladas Šimoliūnas šias simbolines gėles ir susirinkusių linkėjimus pristatys į namus. O jie yra: gen. Stasys Raštikis, pulk. lt. Bronius Basiulis, av. kpt. Jurgis Tumavičius, pulk. Tomas Sereika, pulk. Juozas Andrius ir maj. Jonas Puikūnas.

Pakviestas tarti žodį gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, kuris išvakarėje Vasario Šešioliktos proga pasakė puikią kalbą per vietos lietuvių radiją, dabar tik paskaito sveikinimus amerikiečių valdžios atstovų. Pristatomi svečiai — geri ir ištikimi lietuvių draugai — Estijos konsulas Ernst Laur ir žmona, Latvijos atstovas Alfons Reins ir estų Bendruomenės pirmininkas Bernard Nurmisen. Jie visi gražiais žodžiais ir linkėjimais sveikino lietuvių šios mūsų svarbiausios šventės proga. Kalifornijos gubernatoriaus George Deukmejian sveikinimą raštu perskaitė Daina Petronytė, o Los Angeles apskrities Tarybos rezoliuciją — Arnoldas Kungys.

Pagrindinis šventės kalbėtojas — prof. dr. Jonas Genys, atvykęs iš Washington, D. C., kur jis daug dirba lietuvių reikalais, atvežė didelį mums taip svarbių, įdomių ir reikalingų žinių pluoštą. Energingai, suglaustai ir labai vaizdžiai jis supažindino mus sostinėje Lietuvos reikalais be-

ALT Los Angeles sk. vicepirmininkė Daina Petronytė ir sekr. Arnoldas Kungys pravedę Vasario 16 minėjimą.

Pr. Gasparonio nuotr.

sirūpinančiais, tiek amerikiečiais valdžios pareigūnais, tiek lietuviais.

Susirinkusieji net septynis kartus pertraukė prelegento kalbą plojimu, o jam baigus kalbėti, plojo atsistoję.

Po paskaitos perskaityta ALTo, Tautos Fondo ir Bendruomenės pirmininkų pasirašyta rezoliucija, kuri susirinkusių priimta ir išsiuntinėta amerikiečių valdžios atstovams ir spaudai.

Išnešus vėliavas, LB Vakarų Apygardos pirm. inž. Rimtautas Dabšys uždarė minėjimo oficialią dalį ir pasidžiaugė, kad jau šią dieną Lietuvos laisvinimo reikalams suaukota 16,000 dol. ir kad pačią didžiausią sumą, du tūkstančius dolerių, įteikė p.p. Sinkiai. (Vėliau dar gauta nemažai čekių paštu ir paskutinėmis žiniomis aukų sąrašas siekia veik 18,000 dol.). Oficialioji minėjimo dalis baigta Tautos himnu.

Prasidėjo meninė programa — ištraukos iš komp. Aloyzo Jurgučio muzikinės dramos "Emilija Platerytė", libretas Anatolijaus Kairio. Nedaug lietuvių losangeliečių nežinojo apie didelius ir plataus masto šiai programai pasirošimus. Daugiau kaip penkiasdešimt kolonijos atstovų nuo jaunuolių iki jų senelių, kelėtą mėnesių lankė repetitijas, padėjo daug pastangų ir parodė nemažai entuziazmo, rūpinosi pastatymo pasisekimu. Ir štai, visai prieš generalinę repeticiją, gauta žinia, kad atsakyta Marshall auditorija. Per vėlu gauti kitą salę, nors vyriausias šventės rengėjas inž. Antanas Mažeika visą savaitę bandė. Reikėjo pasitenkinti parapijos patalpomis ir mažyte scena. Atpuolė scenovaizdžiui sukurti rūbai, gražios scenos dekoracijos, bet neprapuolė visos grupės ir jų vadovo, muziko Aloyzo Jurgučio pasitikėjimas savo jėgomis.

Sausakimšai pilnutelėje salėje, scenos papėdėje, beveik tarpe žiūrovų, išdėstomi instrumentai, susėda iš jaunimo susidedanti muzikinė palyda: smuikai — Raimundas Mickus ir Tauras Radvenis, fleita — Kristina Mickutė, vargonai R. Sadigurski, pianinas Aloyzas Jurgutis ir R. Sadigurski. Aranžavo ir dirigavo komp. Aloyzas Jurgutis. Chorą tą dieną, vos scenon sutilpdami, sudarė trisdešimt penki įvairaus amžiaus stebėtinai puikiai pasiruošę dainininkai. Solistai: Birutė Vizgirdienė, Antanas Pavasaris, Antanas Polikaitis, Rita Ringytė-Hopkins ir Vytenis Dūda, turėjo dainuoti stovėdami viename šone ant sukalto nedidelio priestato — scenos padidinimo. Režisierius ir naratorius — Algimantas Žemaitaitis, garso operatorius — Vladas Gilyls.

Nežūrint į spūstį ir nepatogumus, programa nuostabiai gražiai pavyko ir tiek sužavėjo publiką, kad toji, giliai įvertindama solistų, choro ir kompozitoriaus sunkų darbą bei didelius gabumus, — kaip dar niekuomet, sukilusi ant kojų, kėlė ovacijas. Ir paskui, pagal jau nusistovėjusį protį, bendrai pietaujant Tautiniuose Namuose, kalbos visą laiką tesisuko apie nepaprastai įdomią dr. Genio kalbą ir tokią puikaus naujo muzikinio vieneto mums šią Vasario Šešioliktos šventėje pristatytą staigmeną. Visi linkėjo ir turėjo vilčių, kad šioji talentinga grupė, muz. Jur-

(Nukelta į 10 psl.)

.....
(213) 829-4757 (818) 893-7584

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant
2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404

14659 Linedale Street
Panorama City, Ca 91402

.....

Vasario 16 minėjime Los Angeles mieste. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: Veronika ir plk. Jonas Andrašūnai, ponis ir Ernst Laur — estų konsulas, Vytautas Čekanauskas — Lietuvos garbės gen. konsulas, sol. Janina Čekanauskienė, dr. Jonas Genys ir Aldona Audronienė.

Pr. Gasparonio nuotr.

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAI

Šių metų Vasario 16-sios minėjimai, daugumoje, buvo praversta jaunimo.

SYDNĖJUJE šventės minėjimas buvo pradėtas pamaldomis, kurias laikė prel. P. Butkus. Pamaldų metu giedojo Dainos choras, vadovaujamas Br. Kiverio ir B. Aleknaitės. Bažnyčioje su savo vėliavomis organizuotai dalyvavo skautai, ateitininkai, sportininkai, ALB vadovybė, ramovėnai ir šauliai. Pritaikintą šiai šventei pamokslą pasakė prel. P. Butkus.

Oficialus minėjimas įvyko Lietuvių klube ir programą atliko Jaunimo Sąjunga. Minėjimą atidarius ALB Sydnėjaus pirmininkui dr. A. Mauragiui, invokaciją skaitė prel. P. Butkus ir visą programą koordinavo Sydnėjaus J. S-gos pirm. R. Barkutė. Vietoj paskaitos, kaip paprastai yra priimta, savo mintis ir galvojimus, išreiškė jaunieji: T. Stašionytė, M. Cox ir A. Šarkauskas. Visi kalbėjo gražia lietuvių kalba, išreiškdami savo nuomones apie Lietuvą ir duodami patarimus Lietuvos laisvės kovoje.

Bendruomenės pirmininkas dr. A. Mauragis įteikė PLB atžymėjimo lapus Sydnėjaus nusipelnusiems lietuviams: Br. Kiveriui — Dainos choro dirigentui, A. Jablonskienei — višiuomenininkei, skautei ir Mūsų Pastogės rinkėjai, M. Cox-Osinaitėi — tautinių šokių grupės Sūkurio vadovei. Taip pat piniginiiais čekiais buvo apdovanoti geriausiai baigę Lituanistinius kursus: M. Cox.

Meninėje dalyje 12 jaunų mergaičių, akompanuojant M. Burokui, gražiai padainavo tris dainas. Jaunieji J. Ankus, D. Stasiūnaitė, R. Čelvin deklamavo, M. Burokas paskambino Beethoveno variacijas, Sūkurio šokėjai pašoko ir me-

ninė dalis buvo baigta Dainos choro dainomis. Visas minėjimas buvo baigtas Lietuvos himnu. Minėjime dalyvavo virš 300 žmonių.

MELBOURNE minėjimą taip pat rengė Jaunimo Sąjunga. Jis buvo pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė ir gražų pamokslą pasakė kun. P. Vaseris, bažnyčioje dalyvaujant organizacijoms su savo vėliavomis. Oficialų minėjimą, kuris įvyko Lietuvių namuose, itadarė J. S-gos pirmininkė R. Makarevičiūtė, kviesdama visus kartu dirbti Lietuvos naujai ir palaikyti ryšius su Lietuva. Invokaciją skaitė kun. P. Vaseris. Savo žodyje LB Melbourne pirm. dr. J. Kunca išskėlė Vasario 16-sios reikšmę. Ateities žingsnių — jaunimo laikraščio redaktorė J. Žitkevičienė įteikė Australijos Lietuvių Fondo premijas jauniems žurnalistams: J. Rukšėnui, R. Dideliui, D. Sadauskui ir D. Šalkūnui. Taip pat buvo įteikta Daužvardžio iš JAV bių premija L. Šeikiui, kuris taip pat gavo A. L. Fondo premiją už geriausiai išlaikytus egzaminus lietuvių kalboj gimnazijos baigimo atestate.

Meninėje dalyje buvo atliktas originalus vaidinimas, sukurtas J. Mašanausko ir E. Baltučio "Susitikimas Vilniuje po 40 metų", deklamavo R. Baltutytė, Gintaro šokių grupė, vadovaujama D. Antanaitienės, pašoko tautinius šokius, P. Čelna paskambino pianinu ir R. Kesminas deklamavo. Meninė dalis buvo baigta Dainos Sambūrio, vadovaujamo Z. Prašmutaitės, dainomis. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Dieną prieš oficialų minėjimą Melbourne Lietuvių namuose buvo surengtas, jau kone tradicija virtęs, diplomatinis priėmimas, kuriame dalyvavo vietos ir kitų kraštų politiniai ir orga-

Dalis Australijos lietuvių sutikusių vysk. P. Baltakį Sydnėjaus aerodrome. Grupėje matomi skautų atstovai Br. Žalys, B. Barkus ir M. Cox-Osinaitė, LB pirm. dr. A. Mauragis, sportininkų atstovas ir Dirvos bendradarbis A. Laukaitis, poetas A. Jūragis ir kiti.

nizacijų vadovai. Šį priėmimą pravedė Melbourne LB pirm. dr. J. Kunca.

ADELAIDEJE Vasario 16-sios minėjimas, po iškilmingų pamaldų, vyko Lietuvių namuose. Jį pradėjo minėjimo programos pranešėja dr. V. Bardauskaitė, pakviesdama skaityti pasakaitą jaunąjį kun. dr. A. Savicką, kuris, išskeldamas istorinius Lietuvos įvykius ir juos suderindamas su dabartimi, labai gražiai išreiškė savas šiai šventei pritaikintas mintis. Po paskaitos lietuvius sveikino estų bendruomenės atstovė ir L. Pocienė pristatė baigusius lietuvių kursų abiturientus: A. Dundą ir I. Petkūnaitę, kurie buvo apdovanoti A. L. Fondo ir Adelaidės L. S-gos dovanomis. Grįžusi iš Vasario 16-sios gimnazijos abiturientė D. Baltutytė labai vaizdžiai papasakojo savo įspūdžius iš šios gimnazijos gyvenimo. Adelaidės LB vicepirm. V. Patupis pranešė, kad buvo gauti garbės pažymėjimai savaitgalio mokyklos mokytojams: I. Davis, A. Petruškevičienei ir O. Zamoiskienei. Meninėje dalyje žil-

vino šokėjai pašoko, L. Valiulytė paskambino pianinu, L. Pocius ir J. Degutytė padeklamavo, vyrų choras, diriguojamas G. Vasiliauskiene, o taip pat ir mišrus choras padainavo, tuo baigiant meninę programą, po kurios visi dalyviai susirinko prie Lietuvių namų kieme esančio žuvusiems dėl Nepriklausomybės paminklo, kur Apylinkės valdyba ir ramovėnai padėjo vainikus ir, nuleidžiant vėliavas buvo sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos himnas.

NEWCASTLE mažoje lietuvių kolonijoje, minėjimą itadarė St. Žukas, savo žodyje apžvelgęs dabartinę politinę padėtį ir Lietuvą joje. Meninėje programoje pasirodė S. Žuko perorganizuotas muzikinių talentų pasirodymas, kuriame dainavo pavieniai solistai, kvartetas ir oktetas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjimo proga buvo suruošta lietuviška parodėlė, kur buvo išstatyta labai gražių lietuviškų eksponatų, pinigų, pašto ženklų ir kt.

Paskiri didesni ir mažesni Nepriklausomybės minė-

jimai buvo suruošta ir kitose vietovėse.

VYSKUPAS P. BALTAKIS AUSTRALIJOJE

Vasario 25 d. į Sydnėjų atskrido vysk. Paulius Baltakis, O.F.M. Aerodrome jį pasitiko Sydnėjaus klebonas prl. P. Butkus, skautų, ateitininkų ir sportininkų atstovai, Bendruomenės vadovai, moterys tautiniais drabužiais pasipuošę ir būrelis Sydnėjaus tautiečių. Savo žodyje vysk. P. Baltakis džiaugėsi galėjęs atvykti į Australiją ir tikisi čia, laike būsimų 6 savaičių, plačiau susipažinti su visais Australijos lietuviais, apie kuriuos, kaip jis pasakė, yra labai daug girdėjęs.

Geriausios sėkmės svečiui. Australijos lietuviai, ypatingai jaunimas, kaip skautai, kurių Dvasios vadas jis buvo, sportininkai, kuriems, ypatingai Toronto mieste jis labai daug padėjo ir buvo labai artimas su jais, o taip pat ir visais Australijos jaunimas su nekantrumu laukė šio savo jaunimo draugo ir globėjo, tikėdamiesi, kad ir jam patiks viešnagė čia ir jis artimai susidraugaus ir su mūsų jaunimo organizacijomis ir pačiu jaunimu.

LOS ANGELES

(Atkelta iš 9 psl.)

gučio vadovaujama, suruoš mums ir daugiau muzikinių puotų.

Nepriklausomybės atgavimo sukakties minėjimų rengėjas Los Angeles mieste yra Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, pirmininkas inž. Antanas Mažeika. Šventės rengimui talkininkauja Lietuvių Bendruomenė, kurios Vakarų Apygardos pirmininkas yra inž. Rimtautas Dabšys ir Tautos Fondas, Los Angeles pirmininkas Mykolas Naujokaitis.

Vasario 16 minėjime programą atlikęs komp. A. Jurgučio suorganizuotas dainos mėgėjų choras ir instrumentalistai.

Pr. Gasparonio nuotr.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED SCREW MACHINE SET-UP OPERATORS

Career opportunity for employee in a major Hudson Screw Machine company for a candidate with a minimum of 5 years set-up experience on Acmes and Cones. Excellent salary program in addition to company paid for benefit program for the individual employee and their dependents, pension, life insurance, etc. For additional information call: 517-448-8904. (9-12)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED MACHINE TOOL REBUILDERS

To work in a Congenial community an aggressive leader in machine tool rebuilding industry is in need of machine tool rebuilders. Interested applicants must have a minimum of 10 years experience in the rebuilding environment. Send resume with salary requirements in confidence to:

MACHINE REPAIR INC.

202 W. 9TH AVE.

DENVER, COLORADO 80204

(11-15)

Pakeliui į lietuviškos dainos renesansą

Aurelija Balašaitienė

Čiurlionio Ansamblio jubiliejinis koncertas, įvykęs š. m. kovo 10 dieną Dievo Motinos parapijos salėje Clevelande, tiek savo muzikinės dalies atlikimu, tiek pačios akademijos turiniu ne tik sudarė pakilią nuotaiką, bet nušvito ateities vilčių kibirkštimi. Dideliam čiurlioniečių džiaugsmui, į salę gausiai susirinko publika, o Ed. Kersnausko skoningai dekoruota scena su žydro dangaus mėlyna, lietuviškais ornamentais, simetringai išdėstytais dekoratyviniais augalais ir ansamblio gyvenimo metų lentele sudarė menišką foną. Ilmametis ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis trumpu žodžiu atidaręs minėjimą, pakvietė Violetą Žilionytę-Leger praveisti programą.

Sugiedo juos "Lietuva brangi", atsistojimu buvo pagerbti mirę ansamblio nariai ir jo įkūrėjas a. a. muzikas Alfonsas Mikulskis.

Už nuopelnus ansamblui garbės nario titulas buvo suteiktas Clevelando energingam visuomenininkui Jurgiui Malskiui, kuris savo tradiciniai trumpame žodyje pabrėžė, kad toks pagerbimas jį igalioja dar stipriau prisidėti prie ansamblio veiklos. Po to į sceną buvo pakviesti ansamblio nariai, jame išdainavę 30 ar daugiau metų. Pirmąją į sceną buvo pakviesta kanklių mokytoja ir vadovė Ona Mikulskienė, vienintelė ansamblio narė nuo jo įsisteigimo dienos.

Rytas Babickas, dabartinis ansamblio vadovas, jame išbuvęs 30 metų ir ėjęs virš 25 metų chormeisterio pareigas, buvo sutiktas ilgais plojimais. Po to scenon buvo pakviesti Algirdas Bielskus, Algis Gylys, Danutė Dundurienė, Jonas Citulis, Stasys Pabrinkis, Gytis Motiejūnas, Mindau-

gas Motiejūnas, Henrikas Johansonas, Kazimiera Gobienė ir Zigmas Gobis. Pagerbus ansamblio veteranus, Violeta perskaitė gautus sveikinimus iš kaimyninių chorų ir buvusių čiurlioniečių, o pirmininkas Vladas Plečkaitis padarė trumpą ir įdomią čiurlioniečių dainos kelio apžvalgą, išskeldamas ansamblių gyvenimo įdomiausius momentus, draugystę, jaunų šeimų susikūrimą, ištisų šeimų — tėvų ir vaikų — dalyvavimą drauge, įsigijimą nuosavų namų bei per-

Čiurlionio ansamblio vadovai su viešniom Dalia Skrinkskaitė-Viskontiene ir Zina Vyšniauskaite. Sėdi iš kairės: D. Skrinkskaitė-Viskontienė, O. Mikulskienė ir Z. Vyšniauskaite. Stovi: J. Stempužis, V. Žilionytė-Leger, R. Babickas ir V. Plečkaitis. V. Bacevičiaus nuotr.

sikėlimą į Lietuvį namus, duodamas puikų čiurlioniečių dainuojančios šeimos vaizdą. Jis taip pat pabrėžė, kad iš ansamblio išaugo nauji dainos vienetai. Ansamblis turįs ryžto tęsti savo darbą toliau, tačiau jam reikalingos naujos darbo jėgos.

Toliau Violeta pakvietė viešnią iš Toronto, muzikę ir Volungės choro dirigentę Dalią Viskontienę tarti pagrindinį žodį. Kalbėtoja pabrėžė, kad yra labai svarbu atnaujinti ryžtą išlaikyti lietuvišką dainą išeivijoje ir pradėti lietuviškos dai-

Ilgiausiai išbuvę Čiurlionio ansamblyje nariai.

nos renesansą, nes daina yra "tautos sielos ir širdies kalba — muzikos, poezijos ir jausmų visuma". Ji pri-

pažįsta, kad choristų eilės mažėja ir mūsų chorai stovi krykelėje, kurioje gresia chorinio dainavimo žlugimas. "Jaunimas pašoks tautinius šokius ir paskęs gyvenimo krašto kultūroje", kalbėjo ji. "Turime dirigtų, dainininkų ir rėmėjų, ir čia turime dainuoti tai, ko savo dainų šalėlėj dainuoti negalima". Ji tvirtina, kad daina yra ne vien pramoga, bet taip pat ir sielos veidrodis, todėl turi būti sudarytos palankios sąlygos kūrybiniam darbui ir neleistina mūsų muzikam pradingti ir savo talentus atiduoti amerikiečiams ar kanadiečiams.

Atėjęs laikas Bendruomenei įvertinti dirigentus, pakelti jų prestižą, kad nepasikartotų paskutinės šokių šventės dirigentų ignoravimas, pamirštant tuos asmenis, kurių dėka toji šventė pavyko. "Tuo metu, kai rengėjai ir svečiai gėrė šampaną, mums nebuvo net vietos tam šampanui gerti". Nepagailėjo kalbėtoja kritikos žodžių, atvirai pasisakydama tais klausimais, kuriais dažnai nei iniciatoriai, nei rengėjai nesirūpina. Choram reikia ne vien dainininkų, bet administratorių, reklamininkų, išdinininkų ir kitiems praktiškiems reikalams tvarkyti asmenų. Talkos reikia daug. Ji skatina suruošti dainų šventes drauge su latviais ir estais. "Dainuokime vieni kitų dainas". Mūsų fondai galėtų koordinuoti tarpmokyklinės chorų iškilmes, tuo jaunime sukeliant entuziazmą ir norą dainuoti. Premijos turėtų būti skiriamos dirigentams ir chorams. Ir dar viena puiki mintis — apsisiekti dirigentais ir kvieisti svečių - dirigentų koncertams. Tai teiktų ir įvairumą ir didesnę susidomėjimą.

"Dabar jau skelbiamas pasiruošimas 1986 metų dainų šventei, bet niekas neatsiklausė dirigentų", kalbėjo Dalia Viskontienė. "Dainų šventės tikslas turi būti aiškiai nusakytas. Ar ir vėl bus tik masinis susibūrimas sporto arenoje, kuri geriau tinka ledo rutulio žaidynėms, negu muzikai? Mes turime visų pirma siekti meno aukštumų. Atėjo laikas siekti naujų posūkių chorinio gyvenimo eigoje. Sukurkim chorinio gyvenimo renesansą", savo turiningą žodį baigė viešnia.

Toliau Violeta Žilionytė-Leger pakvietė naująjį ansamblio vadovą Rytą Babicką į sceną. "Čiurlionio ansamblio vadovavimas tapo mano gyvenimo svarbiausiu uždaviniu. Aš jį atliksiu visomis savo jėgomis, visa širdim ir visu man Dievo duotu talentu", trumpai ir jausmingai tarė jis.

Po pertraukos, atsidarius uždangai, publika karštais plojimais pasveikino tautiniais drabužiais pasipuošu-

sį ansamblį ir jo vadovą. Pradžioje mišrus choras atliko Mikulskio, Gruodžio, Naujalo ir St. Šimkaus dainas. Toliau vyrų choras sudainavo Dambausko, švedo ir Jančio kompozicijas, kai kurias dar ansamblio nedainuotas ir berods mums negirdėtas, kaip V. Jančio partizanų dainą. Moterų chorui sudainavus "Kur lygios lankos", į sceną su kanklėmis įėjo gražiausias ansamblio atžalynas: šešios jaunutės kanklininkės — Kristina Kampė, Nida ir Lilija Gelažytės, Vija ir Rama Bublytės ir Teresė Majorovaitė. Pritariant kanklių orkestrui, galingai su skambėjo Mikulskio "Skamba, skamba kankliai" ir dar dvi dainos. Publika karštai plojant, pasigirdo tradicinė "Eikim, broleliai, namo"...

Jei choras skambėjo dainiai, vietomis su labai subtiliais perėjimais ir įdomiais dainų varijantais, paskiriami balsams nubanguojant harmoningai su dainos nuotaika ir mintimi, tai vistik pati šios šventės esmė buvo ansamblio aiškiai jaučiame atgimime. Šalia jaunučių kanklininkių, choristų tarpe jau matėsi ir labai jaunų veidų, o ir pačių ansamblių veidų išraiškose visą laiką žydėjo šypsena. Clevelando publika savo buvimu patvirtino, kad ansamblis yra svarbi Clevelando kultūrinio gyvenimo dalis ir jos pasididžiavimas. Todėl reikia turėti vilčių, kad ansamblio renesansas paskatins ir kitus dainos mylėtojus jungtis į choro eiles, jį papildyti naujais veidais ir naujais balsais.

Po koncerto ir jaukios vakarienos pokalbyje su viešnia Dalia Viskontiene ir ansamblio vadovu Rytu Babicku teko patirti ir ateities planų. Rytas Babickas svajoja atšvesti ansamblio 50 metų veiklos jubiliejų, aplankant su koncertais visas didesnes lietuvių kolonijas JAV ir Kanadoje. Tai jo manymu būtų pats tiksliausias auksinio jubiliejaus apvainikavimas — konkrečiu darbu, daina ir bendravimu.

(Nukelta į 12 psl.)

Rytas Babickas, Čiurlionio ansamblio vadovas, diriguoja moterų chorui ir kanklininkėms.

V. Bacevičiaus nuotr.

Čiurlionio Ansamblis...

(Atkelta iš 11 psl.)

Dalia Viskontienė, kuria Clevelandas jau pažįsta iš pereinamųjų metų šokių šventės ir lietuvių dainų koncerto su "Volungės" chorą, yra mūsų naujos kartos profesionalė muzikė, kurios širdis lieka lietuviškos dainos dirvoje. Todėl ir jos kalba turėjo konkrečių patarimų dėl mūsų dainos ir chorų atgaivinimo, dainininkų ir muziką prestižo pakėlimo ir būtino lietuviškos dainos renesanso išsivijimo. "Dainavimas yra pats intymiausias muzikinio momento išgyvenimas", sako ji. "Choro repeticijų metu nuotikos visada jaučiamos, ir jei kas nors negerai, yra labai sunku dirbti". Jos nuomone šis pirmasis ansamblio koncertas po ilgos pertraukos su naujuoju vadovu buvęs "ugnies krikštas". Toliau abu muzikai diskutavo projektuojamos dainų šventės klausimą ir abu pasisakė, kad šventei ruošiamasi per vėlavimą, išdėstydami labai konkrečiai savo praktiškus motyvus kaip muzikai, ant kurių pečių kris šventės paruošimo pagrindinė našta.

Visų pirma, dar nėra repertuaro nei komiteto tam repertuarui nustatyti. Nustatytus repertuarą, artėja vasaros atostogos, kurių metu intensyvių repeticijų yra neįmanoma. Reikia paruošti ir atspausdinti gaidas. Pradėjus rudenį repetuoti, laiko neužtenka. Dalia Viskontienė pageidautų, kad būtų pagrindiniai pakeistais iki šiol buvusių švenčių formatais, siekiant pačių aukščiausių muzikos meno aukštumų. Rytas Babickas siūlo šeštadienį, šventės išvakarėse, padaryti išimtinai jaunimo chorų pasirodymą koncertui tinkamoje salėje. Dalia Viskontienė teigia, kad dainų šventei būtina pagrindinė tema ir rinktinių dainininkų pasirodymas, išskiriant juos iš 2000 ar daugiau dainininkų masės. "Dainų šventės turi per muziką išeiti į amerikiečių viešumą, pakviečiant ir muzikos kritikus, pristatant mūsų muzikus ir dirigentus — pačius geriausias pajėgas, kad būtų sudarytas ir didelis masinis ir aukšto muzikinio lygio efektas. Todėl šventė turi atlikti du uždavinius: muzikinės propagandos ir masinio sutelkimo."

Pokalbis baigėsi abiejų muzikų tarpusavio pasidalinimu problemomis ir laimėjimais bei labai draugišku abipusių nuopelnų pripažinimu.

Reikia turėti vilčių, kad į jų nuomonę bus atkreiptas dėmesys, nes jų lūpomis kalba muzikai, kurie didžiuojasi savo darbu, jį at-

CAPE COD

MIRĖ FELIKSAS
MANDEIKIS

Jau ir vėl vienas iš mūsų bičiulių ir aktyvus bendruomenės narys Feliksas Mandeikis širdies smūgio ištiktas iškeliavo amžinybėn. Dar šiais metais sausio mėnesį sulaukė ir atšventė savo jaunatviškus 85 amžiaus metus.

Mes jo labai pasiilgsime, nes kiekvieną vasarą jo gražioje sodyboje vykdavo lietuviškos gegužinės-piknikai. Įvertindamas išsimokslinimo reikšmę dalį savo palikimo paliko testamentu Lietuvių Fonui jaunųjų lietuvių studijų stipendijoms. Tai gražus pavyzdys. Feliksas Mandeikis gimė 1. 7. 1900 Šiaulių mieste. Lankė gimnaziją Šiauliuose, o vėliau išvyko su tėvais į Rusiją ir baigė Katerinos Komercinę Mokyklą Translave, Ukrainoje. 1919 m. grįžo į Lietuvą ir iš pradžių dirbo Šiaulių valsčiaus valdyboje ir buvo šaulių S-gos dalinio vadu.

Dalyvavo 1923 m. Klaipėdos atvadavime. Dirbo Mažeikių apskr. valdyboje. 1926 m. vedė Mariją Petrušauskaitę, kuri mirė 1975

lieka su pasišventimu ir idealistiniu nusi teikimu, įkvėpti pasididžiavimo savo kultūrinių vertybių paveldėjimu ir tautinio įsipareigojimo dvasia.

metais. Sūnus vos 22 metų gelbėdamas kito jaunuolio gyvybę pats nuskendo. Buvo apdovanotas keliais medaliais už narumą ir pasiukojimą.

Atvykęs į JAV apsigyveno Brocktone ir ilgą laiką dirbo kaip Bridgewater Shoe Factory foreman.

Išėjęs į pensiją įsigijo Centerville Cape Cod garsioje "Bajorų" gatvėje namus, kur iki mirties gyveno.

Feliksas gyvendamas vienas Cape Cod gražiai reiškėsi bendruomenės veikloje, paskutiniu metu būdamas kelias kadencijas revizijos pirmininku ir svarbiausia gegužinių paruošimui duodamas veltui sodybą, elektrą net už išvalymą užmokėdamas.

Atsisveikinimo kalbą pasakė LB pirmininkas V. Židžiūnas apibūdindamas Felikso asmenį ir jo darbus. Dr. Ed. Johansonas išreiškė širdingą padėką velioniui Feliksui už dalį savo palikimo paliekant Lietuvių Fondo Stipendijų Fondui dėl lietuviško jaunimo išsilaikymo. Išreiškė padėką giminėms ir draugams.

Kitą dieną buvo pamaldos bažnyčioje ir priešpiečiai jo paties sodyboje. Kitą dieną buvo išvežtas į Brockton, kur atsigulė kartu su savo žmona ir sūnumi.

Prie karsto laidotuvių apeigas atliko kun. A. Abračinskas, visi sugiedojo Marija, Marija ir Tautos

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras iš New Britain pirmą kartą Bostone atliks dainų pyne apie senovės lietuvių vestuves.

himną. Dalyviai buvo pakviesti į Parkway restoraną priešpiečiams.

Ilsėkis mielas Feliksai Dievo ramybėje.

★

Bostono LB apygardos rinkiminė komisija yra sudaryta iš Cape Cod gyventojų: pirmininkas J. Rūtenis ir nariai St. Mineika ir P. Ausiejus.

★

Cape Cod LB apylinkės rinkiminės komisijos pirmininkas yra E. Bludnikas, nariai S. Šlapelienė ir K. Simanavičius.

★

Velykų susikaupimui į Cape Cod atvyksta kovo 21 d. 11 val. į Our Lady of Victory bažnyčią Centerville kun. A. Abračinskas iš Brockton.

Išsklausys išpažinčių lietuviškai ir atlaikys pamaldas. (jed)

BOSTON

MINKŲ RADIO VALANDOS RENGINYS

Stepono ir Valentinos Minkų vedamos radijo valandos 51 metų sukaktis bus minima kovo 24 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programoje "Montažas", kurį atliks šv. Andriejaus parapijos iš New Britain, Conn. choras.

Žmogaus gyvenime 51 metai irgi yra daugiau nei pusamžė sukaktis. Tačiau darbo, kuris tarnauja visuomenei, tokia sukaktis tikrai verta minėjimo. Steponas ir Valentina Minkai veda tą lietuvių kalba radijo valandėlę jau 51 metus. Nei sniegas, nei lietus ar net ligos jų nepalaužia ir jų programa yra perduodama kiekvieną sekmadienį. Vienam kuriam iš jų susirgus, kas kartais pasitaiko, kitas pats vienas perduoda tą programą.

Tad Bostono ir apylinkės lietuviai, pagerbdami p. p. Minkus, už tą darbą, kurie tiek metų radijo bangomis kalba lietuviškai, perduoda lietuvišką muziką, praneša

įvykius iš lietuvių gyvenimo, kovo 24 d. rinksis į So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salę, pasiklausyti to montažo, o taip pat pagerbti ir paremti radijo valandėlę ir p. p. Minkus.

LAISVĖS VARPO KONCERTAS

Tradicinis Laisvės Varpo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 21 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programą atliks sol. Anita Pakalniškytė su muziku Jonu Govėdu, abu iš Toronto, Kanados. Pirmą kartą sol. Anita Pakalniškytė dalyvavo Laisvės Varpo rengtame koncerte 1975 m. balandžio mėn. Tada ji buvo tik 17 metų, o muzikas Jonas Govėdas yra naujiena Bostono ir apylinkės lietuviams. Po dešimties metų vėl visiems bus įdomu išgirti sol. A. Pakalniškytę, kuri per tą laiką iškilo į operos solistę, besireiškiančią Toronto operos pastatymuose, o taip ir Chicagos lietuvių operoje.

TAUPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Kredito unijos "Taupa" visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 23 d., šeštadienį, 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos II-ro aukšto salėje.

Visi nariai yra kviečiami dalyvauti, o taip pat kviečiami ir ne nariai, kurie gali būti suniteresuoti tapti "Taupos" nariais. Taupa yra vienintelė lietuvių finansinė — bankinė įstaiga Bostone. Bus ir svečias kalbėtojas, kpt. Andrius Eiva, kuris yra dalyvavęs Afganistano karo veiksmuose.

WANTED AT ONCE EXPERIENCED AUTOMATIC SCREW MACHINE SETUP/OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Experienced Davenport Screw Machine Operators needed, first and second shifts, pleasant working environment, full benefits. Apply at:

KAMINGA MFG.
1337 JUDD AVE. SW
GRAND RAPIDS, MICH. 49509
(7-13)

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO VADOVAUJAMOS KELIONIŲ
AGENTŪROS

G. T. INTERNATIONAL, INC.

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖS Nr. 1 BALANDŽIO 12.D. IKI BALANDŽIO 27 D

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,481.00
Iš Montrealio \$1,850.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 2 LIEPOS 15 D. IKI LIEPOS 31 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,
2 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,788.00
Iš Montrealio \$2,225.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,
3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis
Iš New Yorko \$1,467.00
Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(Miegant dviem kambariais), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius (Presidentti Hotel — Helsinkyje), maistą, operos, teatro, arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų Kelionės Nr. 2 DAINŲ ŠVENTĖ, Kelionės Nr. 4 GRANDIOZINIS NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS.

Tarpininkaujame nuperkant automobilius, kooperatinius butus, bei sutvarkant dokumentus iškvietimams. Tolimesnė informacija ir visais kelionių reikalais prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC.

P. O. BOX 29163

CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telefonai: (312) 471-1700 arba 471-1702

Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais

B. Pūkelevičiūtė autografuoja knygas Kr. Donelaičio 8-sios kl. mokiniams: A. Kirkliui, T. Rudaitytei, D. Penčylaitei, V. Barzaitytei ir R. Lukošui. J. Tamulaičio nuotr.

KLAUSOMĖS RAŠYTOJOS BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS

Vasario 23 d. Kr. Donelaičio aukštesniosios lit. mokyklos 8-je klasėje lankėsi mums gerai žinoma rašytoja, poetė, beletristė ir aktorė B. Pūkelevičiūtė. Mokyklą dir. J. Širka supažindino mus su rašytoja. B. Pūkelevičiūtė padėjo literatūros mokyt. R. Kučienei už kvietimą.

Savo kalbą rašytoja pradėjo, pavadindama mus savo bičiuliais. Paaiškino šio žodžio kilmę. Ji norėjo, kad mes išliktume bičiuliais, draugais. Toliau tęsė pokalbį vienu juokingu pasakojimu, kurį dažnai mokiniams pasakoja, apie motiną ir mažą jos sūnelį, kuris nenoromis lankė lituanistinę mokyklą. Rašytoja aiškino mums, kad mes esame jauna lietuviška visuomenė. Išėję į pasaulį su dideliu malonumu prisiminsime savo Alma Mater, nes čia susitikome daug draugų, pažvelgėme į tėvynę ir į išėiviją. Mūsų tėveliai buvo emigrantai — jie nebėgo iš Lietuvos todėl, kad nemylėjo gimtojo krašto. Mes negalime pamiršti tėvų žemės Lietuvos. Rašytoja skatino mus skaityti knygas, ypač lietuviškas, jomis pasigėrėti. Knyga yra žmogaus geriausias draugas. Rašytojos mama kartą jai pasakė: "Neskaityk gerų knygų, bet pačias geriausias. Ir joms pritrūksi laiko". Ji ragino, kad mes skaitytume lietuviškas knygas. Skaitydami lietuvišką knygą reikia naudoti retkarčias žodines, lygiai, kaip mes panaudojame žodines, skaitydami anglų kalbą.

B. Pūkelevičiūtė išvardino savo knygas: pačią pirmąją poezijos knygą "Metūges", penkias prozas, knygas, vaikiškas eiliuotas pasakas bei sceninius veikalus. Nagrinėjome dviejų romanų, "Aštuonių lapų" ir

"Devinto lapo" idėjas. Šiuos du romanus nagrinėjome savo literatūros pamokose.

Romano "Aštuoni lapai" pavadinimas reprezentuoja kiekvieną dieną nuo Verbų sekmadienio iki Velykų. Kai kurie knygos įvykiai užtruko daugiau negu vieną dieną, kaip yra parašyta romane. Pagrindinė romano linija — įvykiai Dancige. Romano veikėjai yra tikri, bet pakeisti pagal literatūrinius pageidavimus. Išskyrus klausimui ar tikrai rusai yra tokie kvaili, kaip vaizduojami romane, rašytoja atsakė, kad šiais laikais jie traktuojami kaip didelė jėga, bet tais laikais buvo atsilikę: kareiviai neturėjo net baltynių pakaitos, reikėjo patiems išsiskalbti. Rašytoja parodė mums atsivežtą pabėgimo dokumentą, kuris neturėjo jokio antspaudu. Net ir lenkai jau turėjo antspaudą su ereliu. Rusų kariai plėšikavo, savo vandalizmą vadindami trofėjų jėškojimu.

Toliau diskutavome romaną "Devintas lapas". Tai lyg tęsinys "Aštuonių lapų", parašytas po 25 m. Jis skirtas žmonėms, kurie pamilo "A. L." žadėjo parašyti juokingą romaną, bet jis pasidarė šiurpus, nes fo-

nas buvo niūrus. Šio romano pagrindinė mintis: eilinis merginos pergyvenimas ir atskleidimas, nors ir maža dalele, lietuvių tautos tragedijos: kaip karas augo, pakilo, sprogo ir sužlugdė žmonių gyvenimą; partizanų mirties prasmingumas.

Po įdomių pasakojimų sekė klausimai. Rašytoja pasisakė, kad jai labiau patinka proza, nes "proza viską sugeria". Rašytojos nuomone romanas "Rugsėjo šeštadienis" yra geriausias literatūriškai parašytas. Buvo iškiles klausimas, kodėl neberodomas filmas "Aukso žąsis"? Šiuo metu ji rašo, bet nežino, kas dar bus.

Aštuntokų vardu dėkojo Vida Brazaitytė, įteikdama gėlių puokštę bei mokyklos jubiliejinį leidinį. Vėliau rašytoja autografavo mūsų knygas. Esame labai dėkingi rašytojai už įdomų pokalbį, kuris praplatino mūsų literatūrinį akiratį. B. Pūkelevičiūtė mums tikrai paliko didelį įspūdį.

Vida Brazaitytė,
Kr. Donelaičio lit.
m-los, 8 kl. mokinė

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Rašytoja B. Pūkelevičiūtė su Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokiniais. Dešinėje mokyklos dir. J. Širka.

KR. DONELAIČIO MOKYKLOS MINĖJO NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Kr. Donelaičio pradžios ir aukštesnioji lit. mokykla iškilmingai minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 16 d. mokyklos patalpose. Tą dieną visi mokiniai buvo pasipuošę tautiniais drabužiais. Minėjimo pradžioje mokiniai ir svečiai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Atidaromąjį žodį tarė mokyklą dir. J. Širka. Kaip visuomet, jis kalbėjo labai nuoširdžiai ir reikšmingai, kreipdamasis į mokinius skatino mylėti savo tėvų žemę — Lietuvą. Jis ragino nepamiršti gimtosios kalbos ir sveikino tas šeimas, kurios namuose lietuviškai kalba. Direktorius linkėjo, kad gražioji lietuvių kalba skambėtų ne tik lituanistinių mokyklų klase, bet ir koridoriuose.

Lietuvos nepriklausomybės aktą skaitė Jonas Variakojis (VIII kl. mok.), o VII ir VIII kl. berniukai suvaidino akto pasirašymą. Šis vaizdelis, kuriame mokiniai atstovavo kiekvienam signatarui, išryškino to akto reikšmę ir tų garbingų signatarų pavardes. Rima Polikaitytė (VIII kl.) skaitė savo parašytą referatą "Vasario 16-sios reikšmė ir mes". Vėliau programoje Saulius Juškaitis (V kl.) skaitė savo rašinį "Lietuva bus laisva", o Bronius Fabijonas (VII kl.), rašinį "Lietuviais esame mes gimę", aiškindamas tų žodžių prasmę.

Minėjimo programa buvo įvairi ir įdomi. Mokiniai deklamavo eilėraščius, šoko tautinius šokius ir dainavo skambias dainas. Buvo malonu išgirsti pačius mažiausius — vaikų darželio mokinius, deklamuojančius J. Minelgos "Lietuva"; pirmas skyrius deklamavo Griciūtės "Nors aš mažas, bet žinau" ir Kašubienės "Gimiau aš žemėj svetimoj". Gražiai pasirodė I skyriaus mok. Andrius Gaižiūnas, deklamuoamas V. Nemunėlio eilėraštį "Vakar buvau mažučiuukas". Ketvirtos skyriaus mokiniai atliko eilėraščių pyne "Apie Lietuvą", o Lidiya Viržintaitė, VI kl.

Paulius Bindokas, Kr. Donelaičio lit. mokyklos VIII kl. mokins vadovavęs Vasario 16 minėjimui.

J. Tamulaičio nuotr.

— Maironio eilėraštį "Kur bėga Šešupė".

Tautinius šokius šoko: pirmas skyrius ir darželis — noriu miego; ketvirtas skyrius — žvejų polką; šeštoji klasė — audėję ir aštuntoji kl. — jaunystės šokį.

Donelaičio mokyklos turi du chorus — pradžios ir aukštesniosios mokyklos. Darželio, pirmo - ketvirtos skyriaus mokiniai padainavo 3 dainas: Tau brangi tėvyne, Lig debesų ir Mūsų vėliava. Jiems vadovavo dainavimo mokyt. Andrius Polikaitis. Vyresniųjų choras, kuriame dainavo 5, 6 sk. ir visos keturios aukštesniosios mokyklos klasės, padainavo dvi patriotines dainas. Kur gintarais ir Stoviu aš parimus. Minėjimo pabaigoje mokyklų jungtinis choras, talkininkaujant tėveliams ir visiems svečiams, dainavo mokyklos dainą "Su mokslu į rytojų". Tą dainą Donelaičio mokiniai labai mėgsta, nes ji visus maloniai nuveikia. Aukštesniosios mokyklos dainavimo mokyt. yra Darius Polikaitis.

Minėjimo programai sklandžiai vadovavo du aštuntosios klasės mokiniai: Vida Brazaitytė ir Paulius Bindokas.

Rima Polikaitytė,
VIII kl. mokinė

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 24 D. Clevelando skautų KAZIUKO MUGĖ. Rengia Neringos ir Pilėnų tūtai.

• BALANDŽIO 14 D. dail. Domšaičio paroda Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• BALANDŽIO 21 D. Dievo Motinos parapijoje popietė su Grandinėle ir parapijos choru.

• BALANDŽIO 27 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos parengimas.

• GEGUŽĖS 4-5 D. Ateitininkų šeimos metinė šventė.

DĖMESIO!

Poniom ir panelėm, kurios norėtų įsigyti lietuviškus tautinius rūbus ar pavieniais gabalais, kreipkitės į rūbų audėją — Danutę Raškauskaitę-Šiupiniene šiuo tel. — 1-216-481-1438, 18600 Shawnee Avenue, Cleveland, Ohio 44119.

(11-13)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• GEGUŽĖS 11 D. LB Kultūros Tarybos premijų įteikimas Dievo Motinos parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 12 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 18-19 D. Skaučių Židinio parengimas.

• GEGUŽĖS 25-26 D. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas Clevelande.

• BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimas.

• BIRŽELIO 16 D. Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos 20 metų veiklos su-

kakties mokinių rečitalis.

• LIEPOS 14 D. Lietuvių Pensininkų klubo gegužinė Dievo Motinos parapijoje.

• RUGPIŪČIO 4 D. ežero pakrantėje Ramovėnų gegužinė.

• SPALIO 19 D. solisto A. Grigo koncertas. Rengia Pensininkų Klubas ir Vasario 16 d. gimnazijai remti komitetas.

• LAPKRIČIO 23 D. LKVS Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

• Metropolitan opera atvyksta į Clevelandą ir nuo balandžio 29 iki gegužės 4 d. duos kelių operų pastatymus State Teatre.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

EASTER SPECIAL UNTIL EASTER

Save 20% on all

**WINTER BOOTS and WINTER
SHOES**

FOR LADIES AND GENTLEMEN

SAVE

additional 10% with this ad

We have a large selection in

SALAMANDER shoes
imported from West Germany.

The name SALAMANDER is known around the world for style and quality.

SALAMANDER

SHOE STORE

4164 Lorain Ave. Phone 281-7003
Cleveland, Ohio 44113

Mo. 9-4; Tues. closed; Wed. & Thur. 9-4;
Fr. 8-6; Sat. 8-5

**JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO
GIMINES IR DRAUGUS IŠ
LIETUVOS Į AMERIKĄ**

APMOKAMAS PATAKNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Mums reikia namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač East 185 gt. — Neff Road.
Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreiptis į mano įstaigą.

SUPERIOR SAVINGS INDĖLIAI SAUGŲS

Superior Savings taupmenų ir paskolų bendrovės egzekutyvinis viceprezidentas Povilas Šukys praneša, kad visų taupytojų indėliai Superior Savings įstaigoje yra saugūs, nes ši įstaiga visada buvo ir yra apdrausta federalinės valdžios.

Superior Savings bendrovė buvo įsteigta Clevelando lietuvių 1909 metais.

Tad Superior Savings įstaigos indėlininkams nereikia bijoti dėl taupmenų ir paskolų bendrovių Ohio valstijoje krizės, nes Superior Savings įstaigoje visi indėliai yra apdrausti ir garantuoti federalinės valdžios draudimo įstaigoje.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga ruošia SUVAŽIAVIMĄ š. m. gegužės 25-26 dienomis Hotel of Cleveland South, 5300 Rockside Road, Independence, Ohio 44131.

Norintieji rezervuoti kambarius, prašomi skambinti 1-800-321-2324. Gyvenantieji Ohio valstijoje, skambina 1-800-362-2960.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdybą sudaro pirm. — dr. J. Šonta, vicepirm. — dr. J. Skrinska ir sekr.-įždininkas — dr. Dainius Degėsys.

Mokslinei programai paruošti valdyba pakvietė dr. J. Daugirdą ir dr. A. Vana-gūną. Abu gyvena Chicagoje.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius gydytojus suvažiavime dalyvauti.

RUOŠIAMĖS KAZIUKO MUGEI

Skautiškas gyvenimas Clevelande yra labai darnus ir vieningas. Viena iš skautijos labai gražių tradicijų yra Kaziuko mugė. Kaziuko mugės grožis ir pasisekimas yra ne kas kita, kaip tik tuntų vadovų ir visos skautijos bendro ir kruopštaus darbo išdava.

Šis metų laikas tai abiem tuntams smagiausias, nes randasi progų visiems kartu dirbti — nuo jauniausio iki seniausio. Smagu išmokyti iš vyresniųjų kaip medį deginti ir piaustyti, pinti diržus ir verbas, austi juostas ir kartu pasiklausti įdomių pasakė iš Lietuvos.

Visuose darbuose įpinama lietuvių tautodailė, tad skautai (ės) bedirbdami geriau pažįsta liaudies meną, jį pamilsta, pasisavina ir įvertina. Kiekvienas nori sukurti kuo gražesnę ir įdomesnę rankdarbį — gal kam nors į akį kristų?

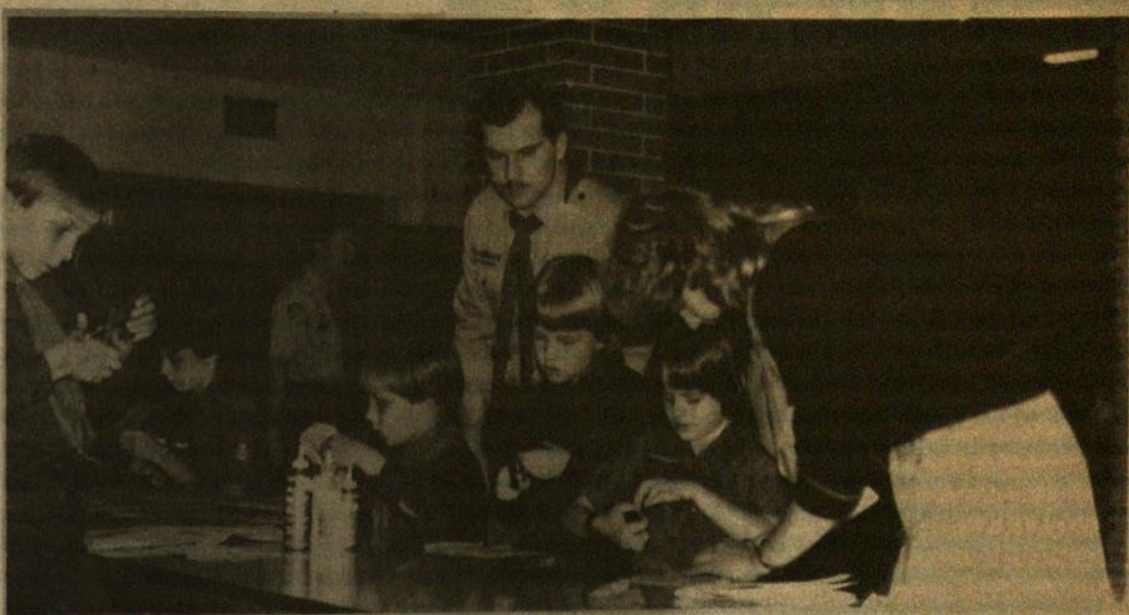
Tai štai kokios gražios jaunimo pastangos, kurios vertos visų mūsų dėmesio ir paramos.

Skautiška šeima maloniai kviečia visus šį sekmadienį atėti į Kaziuko mugę Dievo Motinos parapijos salėje.

• **TAUPOS** lietuvių kredito kooperatyvo pirmininkas V. Staškus praneša, kad šiomis dienomis kilusi problema su kai kuriomis Savings & Loan bendrovėmis TAUPOS kooperatyvo visiškai neliečia.

TAUPOS kredito kooperatyvo narių indėliai yra pilnai apdrausti su National Deposit Guarantee Corp., kuri draudžia tikrai kredito kooperatyvus.

Taupos finansinė padėtis

Pasiruošimai Kaziuko mugėi...

V. Bacevičiaus nuotr.

Į TALKĄ RELIGINEI ŠALPAI

Jau įsisenėjo tradicija, kad kiekvienais metais, prasidėjus Gavėnios laikotarpiui, kurio metu krikščioniškas pasaulis bando ieškoti kontempliatyviųjų momentų, susikaupti ir gi-

yra revizuojama kas mėnesį ir rezultatai pristatomi NDGC. Taip pat pagal valdžios nustatus, kooperatyvai gali investuoti pinigus tikrai į tuos bankus, kurie yra apdrausti su Federal Deposit Corp.

• **Clevelando Lietuvių Namų** ir klubo direkcija, pirmą kartą susirinkusi posėdžiui kovo 13 d., pasiskirstė pareigomis. Lietuvių Namų ir klubo pirmininku išrinktas inž. Romas Bublys ir pavaduotoju Zenonas Dučmanas.

• **Kun. dr. T. Žiūraitis**, O. P., Pentagono kapelionas Washington, nuo kovo 30 iki balandžio 26 bus New Jersey pastoraciniais reikalais, o gegužės 11-18 dienomis bus Clevelande pasitarimui su skaučių vadovybe ir pastoraciniais reikalais šv. Jurgio parapijoje.

Permanent part-time cashier and maintenance for downtown parking company; retirees welcome; call Hilde at 781-0356.

liau pažvelgti į savo vidų, laukiant Prisikėlimo šventės, Lietuvių Katalikų Religinės šalpos Komitetas pradeda savo aukų vą. Tai tyli, nesireklamuojanti organizacija, kuri savo darbo rezultatų skelbti negali, nerengia grandioziųjų renginių ir nesudaro įspūdingos statistikos, tačiau be padėkos ir katučių atlieka nepaprastai svarbų šalpos darbą. Tai rėmimas tų, kurie yra persekiojami dėl savo įsitikinimų. Tai kalinių ir jų šeimų globa, ištiesiant konkrečią pagalbą ranką, juos remiant materialiai įvairiais būdais ir priemonėmis. Žiaurumai, persekiojimai, teismai ir areštai nesiliauja, ir kasdieną naujos aukos, kaip Svarinskas, Tomkevičius, Skuodis ir kiti, paminint tik kelis, reikalingi mūsų globos ir pagalbos. Religinė šalpa taip pat remia Vatikano radijo programas į Lietuvą, prisidedama ir prie moralinių jėgų sustiprinimo.

Clevelando Religinės šalpos Komitetas jau veikia nuo 1967 metų ir per paskutinį dešimtmetį surinko iš Clevelando ir apylinkės

virš 70 tūkstančių dolerių, kurie buvo persiųsti į Religinės šalpos Centrą Brooklyn. Šiuo metu komitetą sudaro šie asmenys: Zenonas Obelenis — pirmininkas, Ona Žilinskienė — sekretorė, Leonas Keženius — įždininkas, ir Henrikas Stasas. Antanas Styra, Irena Sušinskienė — nariai.

Religinės šalpos rinkliavas Clevelande globoja abiejų parapijų klebonai — kun. Gediminas Kijauskas, S. J. ir kun. Juozas Bacevičius. Aukos renkamos abiejose parapijose pamaldų metu: Dievo Motinos parapijoje — kovo 10 dieną, šv. Jurgio parapijoje — kovo 24 dieną. Aukos galima taip pat siųsti paštu Onai Žilinskienei, 1840 Caronia Dr. Lyndhurst, Ohio, 44124.

Komitetas ir šiais metais tikisi Clevelando ir apylinkių lietuvių dosnumo. Gavėnios laikotarpio nuotaikos ir krikščioniškos labdaros idealų skatinami, nepamirškime tų, kurie nei prašyti, nei skystis negali. Mes turime išgirsti jų nebylų šauksmą. Gyvendami laisvėje, pagalvokime apie jos netekimo siaubą. Pasiųsdami savo auką, atliksime ir krikščionišką, ir lietuvišką pareigą.. (amb)

SU PIRMAISIAIS PAVASARIO ŽIEDAIS
KVIEČIAME JUS VISUS Į

KAZIUKO MUGĖ

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE
SEKMADIENĮ, KOVO 24 D.

Atidarymas 11:15 val. tuoj po pamaldų.
Programa 2 val p.p.

Tautodailės darbai. Karšti pietūs — saldumynų stalas.

CLEVELANDO SKAUTIJA

TAUPA VIENINTELIS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS OHIO VALSTIJOJE.

18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119

BŪSTINĖ: Dievo Motinos parapijos patalpose.
SKYRIAI: adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose,
(Lietuvių Namai) ir šv. Jurgio parapijoje.

Tel.: 692-3253, 531-8687, 442-90-91.

P A T A R N A V I M A I

MOKAME UŽ	SKOLINAME
Reg. indėliai 6% (\$100 ar daugiau)	Asmeninės paskolos Automobiliams
'Super-Share' 9% (\$2,500 ar daugiau)	Namų pagerinimui
	Nuošimčiai mažesni Salygos geresnės.

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National Deposit Guarantee Corporation.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Treč. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p. p.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose.

Sekmadieniais nuo 11 iki 1 val. p. p.

Dievo Motinos ir šv. Jurgio parapijose.

TAUPOKITE IR SKOLINKITES TIKTAI TAUPOJE

DIRVA

GRAŽI PRADZIA

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti vjaus atidarymo vakariene įvyko praėitą šeštadienį Chicagos Tautiniuose Namuose. Dalyvavo apie 250 asmenų ir suaukota apie 9000 dol. Meninėje programoje pasirodė aktorius Vitalis Žukauskas. Viso jau suaukota virš 16,000 dol.

Plačiau apie šį pobūvį bus kitame numeryje.

• **Dirvos vjaus komitetas**, vadovaujamas dr. L. Kriaučeliūno, kovo 17 d. posėdžiavo ALT patalpose. Buvo aptarti vjaus reikalai ir rudens parengimas.

Po to, atskirai posėdžiavo vjaus reikalais Vilties draugijos valdyba (dr. D. Degėsys, inž. J. Jurkūnas, inž. K. Pocius ir M. Valiukėnas) su ALT S-gos valdyba (dr. L. Kriaučeliūnas ir P. Buchas).

• **Chicagos Lietuvių Tautinių Namų** aštuonioliktasis metinis susirinkimas įvyks š. m. kovo 30 d., šeštadienį, 4 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Bus direktorių rinkimai.

• **Balzeko muziejus** Chicagoje, 4012 So. Archer Ave., kovo 23 d., šeštadienį, nuo 10 val. ryto iki 12 val. ir nuo 1 val. iki 3 val. p. p. demonstruos velykinių margučių dažymą ir marginimą. Uršulė Astras, prityrusi mokytoja, rodys kaip reikia marginti kiaušinius. Atsineškite pieštuką ir šešis kiaušinius. Dėl rezervacijų pamokai skambinkite (312) 523-5523.

VAKARIENĖ

Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų vienuolijos Chicagos ir apylinkių rėmėjos ruošia tradicinį renginį-vakarienę.

Vakarienė su menine programa įvyks kovo 24 d. sekmadienį, Jaunimo centre. 2 val. po pietų šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčio-

je, 3 val. didž. salėje vakarienė.

Visi kviečiami dalyvauti ir bilietus įsigyti pas rėmėjas.

• **Vladas Šniolis**, nuoširdus Dirvos rėmėjas Floridoje, atsiuntė 27 dol. auką, linkėdamas laikraščiui stiprėti. Ačiū.

NEW YORK

KAZIUKO MUGĖ NEW YORKE

Tradicija tapusią Kaziuko mugę skautai ir skautės New Yorke surengė kovo 3 d. Kultūros židinyje. Pradėta jaunimo pamaldomis. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Tėv. Antanas Prakas apie šv. Kazimierą.

New Yorko skaučių tuntininkė Vida Jankauskienė pakvietė Janiną Simutienę tarti atidarymo žodį, kuri pasveikino taip gausiai susirinkusius pasidžiaugti Kaziuko mugę pabrėždama, jog esame laimingi, kad iš Vilniaus, kame ilsisi šv. Kazimiero palaikai, atėjo pas mus jau 17 amžiuje pradedusi tradicija rengti kasmet jo atminimui Kaziuko mugę. Toji tradicija mums teikia pasididžiavimą, ji mus turtina dvasioje. Rengiant šią mugę teko įdėti daug darbo ir pastangų, tebūna įvertintas jų darbas, baigė ji ir perkirpo kaspiną, o skautės įteikė jai gėlių.

New Yorko skaučių tuntininkė šiuo metu yra Vida Jankauskienė ir jos pavaduotoja Aldona Katinienė. Čia veikia ir vyresnių skaučių židinys Vilija, kuris nepriklauso tuntuui ir berniukų skautų tuntas Tauras. Veikia ir skautams remti komitetas, kuris lėšomis remia jų veiklą. Visi čia suminėti skautų ir skaučių organizaciniai vienetai Kaziuko mugėje aktyviai reikės. Vyresnės skautės turėjo kavinę, skautams remti komitetas, kurio pirmininkė yra Irena Bilerienė, paruošė valgyklą. Gėri-

Korp! Giedra narės, suruošusios meno parodą Lietuvių namuose su dailininkėmis (vidury) D. Stončiūtė-Kuolienė ir R. Petrutienė. Paroda turėjo gražų pasisekimą.

V. Bacevičiaus nuotr.

mų bufetas buvo Vlado Siedo priežiūroj.

Mugė buvo turtinga įvairiais tautinių raštų audiniais, medžio meniškų raštų išdirbiniais, gintarais ir daugeliu kitų įvairiausių rankdarbių. Netrūko ir lietuviško skonio maisto: sūrių, juodos ir baltos duonos, įvairių saldžių pyragaičių. Jaunieji skautukai ir skautukės atliko žaidimų programą. Žmonių buvo daug ir net iš tolimų apylinkių. Iš loterijų gauta apie 500 dol. ir aukų apie 150. Tai yra visuomenės įvertinimas skautų skaučių veiklos.

(eč)

ELISABETH

GRAŽIAI PRAĖJO VASARIO 16-TOJį

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 17 dieną. Jau iš pat ryto grakščiai plėvesavo Lietuvos trispalvė bažnyčios daržely. Tai reiškė, kad ši diena bus ypatinga.

Pamaldos už Lietuvą buvo vienuoliktą valandą. Jų metų patrijotine tema pamokslą pasakė kun. emeritas Juozas Pragulbickas. Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujant Liudui Stukui. Smuiku dienos rimčiai pritaikytą kūrinį pagrojo Julius Veblaitis, vargonais palydint klierikui Matui Jatkauskui.

Tuo po pamaldų žmonės susirinko į parapijos salę, kur buvo maloniai nustebinti išvydę ant stalų tvarkingai išdėstytus lietuvių tautodailės, audinių, gintaro bei medžio drožinių kūrinius. Tuos meniškai pagamintus eksponatus atvežė Genė Popelienė su savo vyru iš Brooklyn.

Minėjimas prasidėjo Amerikos ir Lietuvos himnais. Maldą sukalbėjo kun. Juozas Pragulbickas. Patį minėjimą trumpu įvadinio žodžiu pradėjo Julius Veblaitis ir po to pakvietė jauną prelegentą dr. Ramūną Kondratą iš Washingtono pasidalinti mintimis su minėjimo dalyviais.

Kalba jo buvo įdomi tuo, kad jis surado analogiška

paralėlę, tarp 1983-86 metų slaptai platinamos "Aušros" ir šių dienų okupuotoj Lietuvoj pagrindinės "Aušros". Abiejų Aušrų tikslas, kaip ir anais metais taip ir dabar, tebėra tas pats: ugdyti ir puoselėti lietuvių tautinę sąmonę. Prelegentas buvo gerai pasiruošęs ir jo mintys buvo įdomiai išmastytos.

Meninę dalį atliko pagarsėjęs kvartetas Harmonija iš New Yorko, Viktoro Ralio vadovybėj. Prieš tai po vieną Chopeno ir Schumano kūrinių paskambino Pranutė Covalesky (Kavaliauskaitė), šiuo metu siekianti magistrės laipsnio Manhattan School of Music, New Yorke.

Vieną eilėraštį apie Lietuvą padeklamavo Ramūnė Kligytė, dr. Vinco Kudirkos vardo lituanistinės mokyklos mokinukė Elizabethe. Šia proga Julius Veblaitis pakvietė Kazį Matonį ir įteikė L.B. atsiųsta \$450 čekį mokyklai paremti. Elizabethe Tautinės Sąjungos skyrius taipgi įteikė \$50.00 mokyklos labui. Algis Bitėnas perskaitė New Jersey gubernatoriaus Tom Kean proklamasiją mūsų nepriklausomybės proga.

Po prelegento žodžio vyko rinkliava Lietuvos reikalams, kuriai vadovavo Albinas Stukas ir jo padėjėjai Rimantas Bitėnas bei Vacys Budnikas. Aukų rezultatai buvo tikrai pasigėrėtini, nes buvo surinkta \$2,465.00 tik iš 60 šeimų! Žmonės aukojo pagal laisvą pasirinkimą. Lietuvių Bendruomenei teko \$1440; ALT \$445; ir VLIKui \$410. Dar keli asmenys aukojo Religinei šalpai, Baltų Ly-

gai ir Vasario 16 gimnazijai.

Po minėjimo vyko pietūs apatinėj patalpoj. Čia visiems buvo proga pabendrauti su programos atlikėjais, gardžiai pasistiprinti, ir praleisti keletą valandelių jaukiam savo tautiečių būry. Taip ir baigėsi šis sėkmingai pavykęs minėjimas.

J. p. v.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

I. Regienė, Chicago 2.00
K. Marcinkevičius, Cleveland 5.00
J. Naujokaitis, Cleveland 6.00
Kun. A. Babonas, Detroit 8.00
Pr. Urbutis, Lighthouse .. 8.00
J. Grebliauskas, St. Petersburg 10.00
G. Maldėnienė, Chicago .. 3.00
S. Mankus, Chicago ... 50.00
J. Adomaitis, La Salle .. 10.00
P. Račkauskas, Dorchester 5.00
J. Deksnys, Vineland 10.00
J. Čyvas, Cleveland 8.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 27.00
V. Januškis, Cleveland .. 10.00
V. Stuogis, Cleveland 6.00
E. Černius, Melrose Park 3.00
P. Babickas, Worcester 10.00
J. Šulaitis, La Grange Park 13.00
Dirvos rėmėjų būrelis Toronte 507.65
J. Roland, San Francisco 3.00
T. Baltikauskas, Baltimore 5.00
J. Jurkus, Rochester 10.00
Pr. Sidzikauskas, San Jose 8.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

A. A.

EDVARDUI VAREKOJUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, dukrai TERESEI, sūnui EDVARDUI, broliui PAULIUI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Staškevičiai ir Laurinavičiai
Detroitė

MAINTENANCE POSITIONS
One of the fastest growing plastics company in the US is expanding and will be hiring for the following maintenance positions:
WELDER/FABRICATORS
4 plus years experience in ARC MIG & TIG
MECHANICS
5 plus years experience in all phases of industrial maintenance — hydraulics, mechanical and welding.
MAINTENANCE MACHINISTS
5 plus years experience able to read blue prints and do own set ups.
TRAILER MECHANICS
4 plus years dry van experience.
ELECTRICIAN
5 plus years industrial experience with knowledge of AC/DC systems and controls. SCR drives up to 400 horse power.
All position require overtime salary dependent upon positions & experience. Non smokers only. Apply at
POLY AMERICA
2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TEXAS 75051
Equal Opportunity Employer M/F